SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR

HOTUBA YA WAZIRI WA NCHI, OFISI YA RAIS, KATIBA, SHERIA, UTUMISHI WA UMMA NA UTAWALA BORA

MWAL. HAROUN ALI SULEIMAN (MBM) KATIKA BARAZA LA WAWAKILISHI KUHUSU MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA WA FEDHA 2016/2017

JUNI, 2016

YALIYOMO

UTANGULIZI **1**

MAPITIO YA UTEKELEZAJI WA BAJETI KWA MWAKA WA FEDHA 2015/2016 ..... **9**

Muhtasari wa Mapato na Matumizi kwa Mwaka 2015/2016 ..... **9**

Mapitio ya Utekelezaji wa Malengo kwa Mwaka 2015/2016 ..... **10**

MUELEKEO WA PROGRAMU ZA OFISI YA RAIS, KATIBA, SHERIA, UTUMISHI WA UMMA NA UTAWALA BORA KWA MWAKA WA FEDHA 2016/2017 ..... **35**

Vipaumbele vya Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora kwa Mwaka 2016/2017. **35**

Malengo Makuu ya Ofisi kwa Mwaka 2016/2017 ..... **36**

SHUKURANI **52**

HITIMISHO **53**

Kiambatanisho 1: Muhtasari wa Upatikanaji wa Fedha, 2015/16 (katika ,000) **55**

Kiambatanisho 2: Makadirio ya Matumizi kwa Mwaka 2016/17 ..... **58**

Kiambatanisho 3: Makusanyo ya Mapato na Makadirio ya 2016/2017 ..... **61**

Kiambatanisho 4: Miradi ya Maendeleo 2016/17 ..... **62**

Kiambatanisho 5a:- Ufunguaji wa Kesi Mahakamani 2015/2016 ..... **63**

Kiambatanisho 5b: Ufunguaji wa Kesi Mahkama za Mwanzo na Kadhi 2015/16 ..... **66**

Kiambatanisho 6: Miswada – Ofisi ya Mwanasheria Mkuu 2015/16 ..... **68**

Kiambatanisho 7: Vikundi vilivyosafirisha Mahujaji 2014 – KWNMA 2015 ..... **69**

Kiambatanisho 8: Usajili wa Kazi za Hakimiliki 2015/16 ..... **70**

Kiambatanisho 9: Utekelezaji wa Shughuli za Tume ya Utumishi Serikalini **71**

Kiambatanisho 10: Watumishi walioajiriwa Julai – Machi 2015/16 ..... **74**

Kiambatanisho 11: Malalamiko ya Wafanyakazi – Julai – Machi 2015/16 ..... **75**

Kiambatanisho 12: Miundo iliyoidhinishwa Kamisheni – 2015/16 ..... **76**

Kiambatanisho 13: Taasisi za Umma Zinazojitegemea Zilizofanyiwa Uchunguzi na Ukaguzi wa Masuala ya Mishahara na Maposho **77**

Kiambatanisho 14: Idadi ya Wafanyakazi wa Wizara 2015/2016 ..... **78**

Kiambatanisho 14b: Mafunzo ya Muda Mfupi kwa Mwaka 2015/2016. ..... **81**

Kiambatanisho Nam. 14c: Waliopo Masomoni kwa Mwaka 2015/2016. ..... **83**

HOTUBA YA WAZIRI WA NCHI OFISI YA RAIS KATIBA, SHERIA, UTUMISHI WA UMMA NA UTAWALA BORA

MWAL. HAROUN ALI SULEIMAN (MBM) KWENYE BARAZA LA WAWAKILISHI KUHUSU MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI KWA MWAKA WA FEDHA 2016/2017

UTANGULIZI

1. **Mheshimiwa Spika,** naomba kutoa hoja kwamba Baraza lako tukufu likae kama Kamati ya matumizi ili liweze kupokea, kujadili na kuidhinisha makadirio ya mapato na matumizi ya Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria Utumishi wa Umma na Utawala Bora kwa mwaka wa fedha 2016/2017.

2. **Mheshimiwa Spika,** kwanza kabisa, namshukuru Mwenyezi Mungu mtukufu mwingi wa rehema, kwa kutujaalia uzima, hekima na afya njema na kutuwezesha kutekeleza majukumu yetu ya kila siku ya kuwatumikia wananchi wa Zanzibar.

3. **Mheshimiwa Spika,** naomba pia kutumia nafasi hii kumpongeza Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Mheshimiwa Dkt. Ali Mohamed Shein, kwa ushindi wa kishindo katika Uchaguzi wa Marudio uliofanyika mwishoni mwa mwezi wa Machi mwaka huu. Ushindi huo alioupata Dkt. Shein ni dalili tosha ya imani wananchi waliyonayo juu yake, hasa katika umahiri wake wa kuiongoza na kuiletea maendeleo Zanzibar.

4. **Mheshimiwa Spika,** kwa kipindi cha miaka mitano iliopita, mapitio ya utekelezaji wa ahadi zake yanaonesha kwamba, chini ya uongozi wake mahiri, Serikali imetekeleza kwa kiwango kikubwa ahadi alizotoa kwa wananchi wa Zanzibar wakati wa uchaguzi Mkuu kama zilivyoainishwa katika ilani ya Uchaguzi ya Chama cha Mapinduzi ya mwaka 2010. Mafanikio yaliyopatikana katika kipindi cha kwanza cha awamu ya saba chini ya uongozi wake, yamepelekea kukua kwa uchumi wa nchi yetu, kiasi cha kuwavutia Wawekezaji kuendelea kuekeza nchini na Washirika wa Maendeleo kuendelea kuiunga mkono Serikali yetu.

5. **Mheshimiwa Spika,** napenda pia kutumia nafasi hii kumpongeza Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mheshimiwa Dk. John Pombe Joseph Magufuli kwa ushindi wa kishindo alioupata katika Uchaguzi Mkuu wa Oktoba 2015. Ushindi huu unadhihirisha upendo, imani na msimamo wa wananchi wa Tanzania kwa Mheshimiwa Magufuli na kwa Sera na Ilani za chama cha Mapinduzi. Kuna ishara na dalili kadhaa zinazoonesha kwamba, kwa kipindi kifupi chini ya uongozi wake, Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania imeanza kutekeleza kwa kasi kubwa ahadi alizotoa kwa wananchi wakati wa Uchaguzi Mkuu, kama zilivyoainishwa katika Ilani ya Uchaguzi ya Chama cha Mapinduzi ya Mwaka 2015.

6. **Mheshimiwa Spika,** pongezi zangu za dhati zimwendee Makamu wa Pili wa Rais, Mheshimiwa Balozi Seif Ali Iddi, Mwakilishi wa Jimbo la Mahonda, kwa namna

anavyomsaidia Rais kutekeleza shughuli mbali mbali za Umma na kusimamia vyema utekelezaji wa Shughuli za Serikali. Kuteuliwa kwake na Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi kwa mara ya pili, kushika nafasi ya Makamu wa Pili wa Rais, ni ishara tosha ya juhudi ya kazi nzuri na mafanikio yaliyopatikana katika kipindi cha kwanza cha miaka mitano iliyopita. Hotuba yake aliyoitoa kwenye Baraza lako Tukufu wakati akiwasilisha hotuba ya Bajeti ya mwaka 2016/2017 ni kielelezo cha ukomavu wake katika uongozi na imeonekana mwelekeo na dira ya utekelezaji wa shughuli za Serikali katika mwaka huu. Ni dhahiri kwamba mafanikio tuliyoyapata yamechangiwa, pamoja na mambo mengine, na miongozo na maelekezo anayotupa, ambayo yamesaidia sana katika utekelezaji wa majukumu tuliyopangiwa na Serikali.

7. **Mheshimiwa Spika,** napenda kuchukua nafasi hii kumpongeza Mheshimiwa Machano Othman Said, Mwakilishi wa Jimbo la Mfenesini kwa kuchaguliwa kuwa Mwenyekiti wa Kamati ya Kudumu ya Baraza la Wawakilishi ya Katiba, Sheria na Utawala. Pia nampongeza Mheshimiwa Mwantatu Mbarak Khamis, Mwakilishi wa Viti Maalum kwa kuteuliwa kuwa Makamu Mwenyekiti wa Kamati na Wajumbe wote walioteuliwa katika Kamati hii. Aidha, nawapongeza Wenyeviti, Makamu Wenyeviti na Wajumbe wote walioteuliwa kwenye Kamati mbali mbali za Baraza lako Tukufu.

8. **Mheshimiwa Spika,** napenda kuishukuru Kamati ya Baraza la Wawakilishi ya Katiba, Sheria na Utawala chini ya Mwenyekiti na Makamu wake kwa ushauri, maelekezo na ushirikianao mzuri iliyotupatia wakati wa kupitia taarifa ya utekelezaji wa Mpango na Bajeti kwa mwaka wa fedha 2015/2016 na Mapendekezo ya Mpango wa Utekelezaji wa Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa mwaka wa fedha 2016/2017, hatua ambayo imetuwezesha kuandaa na kuwasilisha Barazani hotuba hii ya Bajeti. Wizara yetu itaendelea kuzingatia ushauri wa Kamati hii wakati tukitekeleza malengo yetu kwa mwaka huu wa fedha.

9. **Mheshimiwa Spika,** naomba nikupongeze wewe mwenyewe binafsi kwa kuchaguliwa kwa kura nyingi kuliongoza Baraza letu Tukufu. Mimi naamini ushindi uliopata unatokana na rekodi ya busara na hekima uliyonayo. Pia nampongeza Naibu Spika, Mheshimiwa Mgeni Hassan Juma, Mwakilishi wa Viti Maalum kwa kuchaguliwa kushika dhamana hiyo. Vile vile nampongeza Mhe. Shehe Hamad Mattar, Mwakilishi wa Jimbo la Mgogoni, kwa kuchaguliwa kushika nafasi ya Mwenyekiti wa Baraza la Wawakilishi.

10. **Mheshimiwa Spika,** nampongeza pia Waziri wa Fedha na Mipango, Mheshimiwa Dkt. Khalid Salum Mohamed, Mwakilishi wa Jimbo la Donge kwa hotuba zake mbili muhimu ikiwemo ya Mapitio ya Hali ya Uchumi na Utekelezaji wa Mpango wa Maendeleo kwa mwaka 2015/2016 na Mpango wa Maendeleo wa mwaka

2016/2017 pamoja na hotuba ya mwelekeo wa Bajeti ya Serikali kwa mwaka wa fedha 2016/2017.

11. **Mheshimiwa Spika,** naishukuru familia yangu kwa msaada wanaonipa katika utekelezaji wa majukumu yangu ya kila siku. Shukurani za pekee ziende kwa wananchi wa Jimbo la Makunduchi kwa kuendelea kuniamini na kunichagua kwa mara ya nne na kwa kura nyingi niendelee kuwatumikia katika kuwaletea maendeleo, na kwa ushirikiano wanaoendelea kunipa, ambao unanipa faraja ya kutekeleza majukumu yangu katika nafasi niliyonayo. Nawaahidi sitowaangusha na nitakuwa karibu nao.

12. **Mheshimiwa Spika,** napenda kumshukuru Naibu Waziri, Mheshimiwa Khamis Juma Maalim; Katibu Mkuu, Ndugu Asha Ali Abdulla; na Manaibu Makatibu Wakuu, Ndugu Yakout Hassan Yakout na Ndugu Kubingwa Mashaka Simba kwa ushirikiano wao mkubwa katika utekelezaji wa majukumu ya Ofisi yetu, ambao pamoja na mambo mengine, umewezesha kuandaliwa kwa hotuba hii. Pia napenda kuwashukuru Wenyeviti, Makamishna, Wajumbe wa Bodi, Watendaji Wakuu wa Kamisheni, Tume na Taasisi zote zilizo chini ya Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora kwa utendaji na ushirikiano walioanza kunionesha na kuniwezesha kutekeleza majukumu yangu katika nafasi nilionayo. Nawashukuru Wakurugenzi na Watumishi wote wa Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora ambao

wamefanya kazi kubwa katika kukamilisha Hotuba hii na kwa wakati.

13. **Mheshimiwa Spika,** kwa masikitiko makubwa naomba kutoa pole kwa wananchi wenzetu waliopoteza ndugu zao kutokana na majanga mbali mbali yaliyotokea katika kipindi hiki, yakiwemo kipindupindu na mafuriko yaliyotokea katika sehemu mbali mbali hapa nchini. Tunawaombea Mwenyezi Mungu aziweke roho za marehemu mahali pema peponi Ameen.

14. **Aidha,** kabla ya kumaliza utangulizi huu napenda kutoa pongezi kwa Wawakilishi wote waliochaguliwa katika Uchaguzi Mkuu wa Marudio wa Mwezi wa Machi, 2016. Pongezi nyingi kwa Wawakilishi waliopata uteuzi wa Mheshimiwa Rais pamoja na Mawaziri na Naibu Mawaziri katika Wizara mbali mbali.

MUUNDO NA MAJUKUMU YA WIZARA

15. **Mheshimiwa Spika,** kimuundo, Ofisi ya Rais – Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora ina Taasisi zinazojitegemea 14 na Idara 8 zilizo chini ya Wizara moja kwa moja. Taasisi 14 zinazojitegemea chini ya Wizara hii ni:

    i. Kamisheni ya Utumishi wa Umma;

    ii. Tume ya Utumishi Serikalini;

    iii. Chuo Cha Utawala wa Umma;

    iv. Mahkama;

v. Tume ya Utumishi ya Mahkama;

vi. Afisi ya Mwanasheria Mkuu;

vii. Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka;

viii. Ofisi ya Mufti;

ix. Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana;

x. Tume ya Kurekebisha Sheria;

xi. Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi;

xii. Tume ya Maadili ya Viongozi;

xiii. Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali; na

xiv. Ofisi ya Msajili wa Hakimiliki.

16. **Mheshimiwa Spika,** Idara nane ambazo zipo chini ya Wizara moja kwa moja ni:

i. Idara ya Mipango, Sera na Utafiti;

ii. Idara ya Uendeshaji na Utumishi;

iii. Idara ya Miundo na Taasisi, Utumishi na Maslahi ya Watumishi;

iv. Idara ya Mipango ya Rasilimaliwatu;

v. Idara ya Serikali Mtandao (e-Government)

vi. Idara ya Nyaraka na Kumbukumbu za Taifa

vii. Idara ya Utawala Bora; na

viii. Ofisi Kuu Pemba

17. **Mheshimiwa Spika,** Ofisi ya Rais - Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora ina majukumu yafuatayo:

    i. Kuandaa na kusimamia mipango, sera, sheria na tafiti zinazohusiana na Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma, na Utawala Bora;

    ii. Kusimamia shughuli za utawala, uendeshaji na utumishi katika Ofisi;

    iii. Kusimamia utawala bora;

    iv. Kusimamia shughuli za mhimili wa Mahkama;

    v. Kusimamia shughuli za Ofisi ya Mwanasheria Mkuu;

    vi. Kusimamia shughuli za Mkurugenzi wa Mashtaka;

    vii. Kusimamia shughuli za Tume ya Kurekebisha Sheria;

    viii. Kusimamia utekelezaji wa Katiba za Zanzibar na Jamhuri ya Muungano wa Tanzania;

    ix. Kusimamia Utumishi wa Umma;

    x. Kusimamia utunzaji, uhifadhi, na utumiaji wa Nyaraka na Kumbukumbu;

    xi. Kusimamia Serikali Mtandao (e-Government);

    xii. Kujenga uhusiano na ushirikiano mzuri na vyombo vya kitaifa na kimataifa;

    xiii. Kuratibu na kusimamia shughuli za Ofisi ya Mufti;

    xiv. Kuratibu na kusimamia shughuli za Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana;

xv. Kusajili na kusimamia Taasisi zisizo za Kiserikali; na

xvi. Kusimamia shughuli za Ofisi ya Hakimiliki.

MAPITIO YA UTEKELEZAJI WA BAJETI KWA MWAKA WA FEDHA 2015/2016

18. Mheshimiwa Spika, sasa naomba kutoa maelezo ya muhtasari wa mapato na matumizi na mapitio ya utekelezaji kwa mwaka wa fedha 2015/2016.

Muhtasari wa Mapato na Matumizi kwa Mwaka 2015/2016

19. Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2015/16, Ofisi ya Rais Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora iliidhinishiwa jumla ya TZS. 18,662,428,919 Kati ya fedha hizo, TZS. 11,370,350,169 zilipangwa kulipia mishahara na stahiki mbalimbali za watumishi na TZS. 7,292,078,750 kwa matumizi mengineyo. Hadi kufikia mwezi Machi 2016 jumla ya TZS. 12,183,520,472 (65%) zimepatikana. Kati ya fedha hizo, TZS. 9,277,672,955 (82%), kwa ajili ya mishahara na stahiki za watumishi, na TZS. 2,905,847,517 (40%) kwa matumizi mengineyo. Vilevile, Wizara ilikadiriwa kutumia ruzuku ya TZS. 1,354,500,600 na hadi kufikia Machi 2016 imepokea TZS. 920,392,402 (68%). Aidha, kwa kazi za maendeleo TZS. 1,700,000,000 ziliidhinishwa. Kati ya fedha hizo, TZS. 600,000,000 ni Mchango wa Serikali na TZS. 1,100,00,000 ni msaada kutoka kwa Washirika wa Maendeleo. Hadi kufikia Machi 2016, TZS 422,719,000

(25%) zimepatikana, ambapo TZS. 65,000,000 (11%) ni Mchango wa Serikali na TZS. 357,719,000 (33%) zilitoka kwa Washirika wa Maendeleo. Ofisi pia ilikadiria kukusanya TZS. 150,000,000 ili kuchangia mapato ya Serikali. Hadi Machi 2016, fedha zilizokusanywa ni TZS. 176,507,923 (118%) (*Viambatanisho nam. 1&3 vinahusika).*

Mapitio ya Utekelezaji wa Malengo kwa Mwaka 2015/2016

20. **Mheshimiwa Spika,** Ofisi ya Rais Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora inasimamia Mafungu tisa ambayo ni G01 - Ofisi Kuu; G02 - Mahkama; G03 - Afisi ya Mwanasheria Mkuu; G04 - Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka; G05 - Tume ya Kurekebisha Sheria; G06 - Afisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu; G07 - Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi; G08 - Kamisheni ya Utumishi wa Umma na G09 -Tume ya Utumishi Serikalini.

G01 -Ofisi ya Rais Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora

21. **Mheshimiwa Spika,** Fungu la G01 linahusisha Programu tano ambazo ni Progaramu ya Usimamizi wa Rasilimali watu na Miundo ya Taasisi, Programu ya Usimamizi wa Nyaraka na Mawasiliano ya Serikali, Programu ya Utawala bora na Haki za Binadamu; Programu ya Usimamizi wa Masuala ya Dini; na Programu ya Mipango na Utawala. Vile vile katika fungu hili kuna Programu ndogo 10.

22. **Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia Machi 2016 utekelezaji wa programu za Fungu G01 ni kama ifuatavyo:

    Programu G0101: Usimamizi wa Rasilimaliwatu, Mifumo na Miundo ya Taasisi

23. **Mheshimiwa Spika,** programu hii inatekeleza programu ndogo mbili ambazo ni Maendeleo ya Rasilimaliwatu na Maendeleo ya Miundo na Mifumo ya Taasisi.

    Programu ndogo: *Maendeleo ya Rasilimaliwatu*

24. **Mheshimiwa Spika,** programu hii ina lengo la kuendeleza mipango ya upatikanaji wa watumishi wenye sifa watakaopelekea kutoa huduma bora kwa wananchi.

25. **Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia Machi 2016 programu hii, ilitayarisha Muongozo wa Mpango wa Miaka Mitano wa Rasilimali watu na Muongozo wa Urithishaji Uongozi (Succession Plan) na kuwasilishwa katika Wizara, Idara na Taasisi za Umma kwa utekelezaji. Mapitio ya Ikama "Norminal Roll" ya mwaka 2015/2016 yamefanyika na Ikama ya mwaka 2016/2017 kwa Wizara zote imeidhinishwa. Aidha, vikao vya Wakurugenzi Uendeshaji na Utumishi wa Wizara za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar vimefanyika na vilijadili masuala mbali mbali yanayohusu watumishi na utumishi wa umma.

26. **Mheshimiwa Spika,** uratibu wa upatikanaji wa fursa za mafunzo umefanyika, ambapo watumishi 46 kutoka taasisi

mbali mbali wamepatiwa mafunzo ya muda mfupi katika fani mbalimbali katika nchi za Korea, Japan, Indonesia na mtumishi mmoja amepatiwa mafunzo ya muda mrefu nchini India. Vile vile, mtumishi mmoja alishiriki katika Mkutano wa Jumuiya ya Uongozi na Utawala wa Umma Afrika (AAPAM) uliofanyika nchini Zambia.

27. Mheshimiwa Spika, kazi za kuimarisha Mfumo wa Taarifa za Watumishi kwa njia ya kielektroniki imeendelea na tayari Wizara zote zimeshaingiza taarifa za Watumishi wao katika Mfumo huo.

Programu ndogo: *Maendeleo ya Miundo na Mifumo ya Taasisi*

28. Mheshimiwa Spika, programu hii ina lengo la kuimarisha mfumo wa miundo ya kiutumishi na maslahi ya watumishi.

29. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2016, programu hii imefanya mapitio ya posho za safari za ndani na nje ya nchi, posho za mazingira maalumu, posho za Maafisa Sheria, Makatibu wa Mawaziri na Watumishi wa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar waliohamishiwa Tanzania Bara ili ziendane na gharama za maisha.

30. Mheshimiwa Spika, Wizara saba zimetayarisha Mkataba wa Huduma kwa Mteja yenye azma ya kuimarisha huduma kwa wananchi. Aidha, Mapendekezo ya Muundo wa Serikali na Majukumu ya Taasisi yaliandaliwa na kuwasilishwa katika kamati ya Makatibu Wakuu na kujadiliwa.

31. Mheshimiwa Spika, marekebisho ya mishahara kwa Watumishi wazoefu wa muda mrefu kuanzia miaka 15 na mazingatio maalumu ya marekebisho kwa walimu wenye uzoefu wa miaka 30 yamefanyika. Vile vile, kwa kushirikiana na Bodi ya Mishahara ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, zoezi la kufanya tathmini ya majukumu ya kazi na kupanga madaraja linaendelea, ambapo tayari taarifa zimekusanywa kwa ajili ya kukamilisha kazi hiyo.

Programu G0102: Uimarishaji wa Kumbukumbu na Mawasiliano ya Serikali

32. Mheshimiwa Spika, programu hii inatekeleza programu ndogo mbili ambazo ni Usimamizi na Uendeshaji wa Teknolojia ya Habari na Mawasiliano na Uhifadhi wa Nyaraka na Kumbukumbu za Taifa.

Programu ndogo: *Usimamizi na Uendeshaji wa Teknolojia ya Habari na Mawasiliano*

33. Mheshimiwa Spika, lengo la Programu hii ndogo ni kuendeleza matumizi ya teknolojia ya habari na mawasiliano katika utoaji wa huduma na shughuli nyengine za Serikali.

34. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2016, programu hii imeziunganisha Taasisi 53 za Serikali katika kituo kikuu cha taarifa “Data Center”. Aidha, ushajihishaji umefanyika kwa Taasisi 11 za umma ili kuweka mifumo yao ya taarifa katika kituo kikuu cha kuhifadhia taarifa.

35. **Mheshimiwa Spika,** uratibu wa utekelezaji wa mpango wa awamu ya pili wa Serikali mtandao katika masuala ya kodi (e-Tax) na huduma za afya (e-health) ulifanyika na tayari utiaji sahihi makubaliano ulifanyika kwa mradi wa e-health. Kwa upande wa mradi wa e-tax tathmini ya kitaalamu inaendelea na makubaliano yanategemewa kufikiwa mwaka huu wa fedha na kuanza utekelezaji wake.

36. **Mheshimiwa Spika,** anuani za barua pepe kwa Watendaji Wakuu wa Serikali zimetayarishwa na kusambazwa kwa wahusika ili watumie anuani hizo wanapofanya mawasiliano yanayohusu shughuli za Serikali. Utaratibu huu pia utaendelea kwa watumishi wa ngazi nyengine.

Programu ndogo: *Uhifadhi wa Kumbukumbu na Nyaraka za Taifa*

37. **Mheshimiwa Spika,** programu hii ndogo ina lengo la kuhifadhi na kusimamia Nyaraka na kumbukumbu za Taifa kwa matumizi ya Serikali na jamii kwa jumla.

38. **Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia Machi 2016 kupitia programu hii, vifaa vipya vya kielektroniki vimefungwa katika jengo la kuhifadhia nyaraka ili kuendelea na kazi ya kuzihamisha Nyaraka katika Mfumo wa kieloktroniki. Aidha, majalada 175 yameshahifadhiwa katika mfumo huo.

39. **Mheshimiwa Spika,** ukaguzi wa kumbukumbu zilizopo katika Wizara, Idara na Taasisi za Serikali umefanyika pamoja na kutoa mafunzo mafupi ya Utunzaji na Usimamizi

bora wa Kumbukumbu kwa Taasisi 18 za Serikali. Vile vile, katika utoaji wa huduma kwa jamii, Watafiti wapatao 401 wamepatiwa huduma, ambapo kati yao, 355 ni Watanzania na 46 ni wageni. Aidha, Jengo la ofisi ya Idara ya Nyaraka Pemba linaendelea kufanyiwa matengenezo ili liweze kutumika kuhifadhia Nyaraka.

Programu G0103: Utawala Bora na Haki za Binadamu

40. Mheshimiwa Spika, majukumu ya programu hii ni kuimarisha misingi ya utawala bora katika utendaji wa taasisi za umma.

41. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2016 Programu hii imeweza kutoa elimu ya uraia vijijini kwa kuendesha mikutano saba ya Kamati za Ushauri za Shehia za Unguja na mikutano sita Shehia za Pemba. Pia iliandaa na kurusha hewani vipindi 22 vya redio, vipindi nane vya televisheni na maelezo baada ya habari vyenye mada zinazohusu maudhui tofauti ya kuimarisha misingi ya utawala bora. Kwa Pemba vipindi 9 vya redio vilirushwa hewani kupitia Redio Jamii ya Mkanyageni.

42. Mheshimiwa Spika, mafunzo ya walimu wanaofundisha elimu ya uraia yalitolewa katika kituo cha kufundishia walimu Bububu. Aidha, vitabu vya sera ya utawala bora katika Vyuo vya Elimu ya Juu vilisambazwa ili viweze kutumika kama ni rejea kwa wanafunzi wa vyuo hivyo.

43. Mheshimiwa Spika, rasimu ya ripoti ya mwaka ya Utawala bora yenye kuonesha tathmini ya hali halisi ya utawala bora imewasilishwa kwa wahusika wengine ili kupata maoni yao. Vile vile, kikao cha ushirikiano baina ya taasisi za SMT na SMZ zinazoshughulikia masuala ya utawala bora kilifanyika katika ngazi ya Wataalamu na Makatibu Wakuu, kwa lengo la kukuza ushirikiano na kubadilishana uzoefu.

Programu G0104: Usimamizi wa Masuala ya Dini

44. Mheshimiwa Spika, lengo la Programu hii ni kuratibu na kusimamia shughuli zinazoihusu Ofisi ya Mufti, kwa kutoa fatwa na kutoa miongozo kuhusu masuala ya dini.

45. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2016, Madrasa 85 na Misikiti 35 imesajiliwa Unguja na Pemba na vyuo vya Qur-ani 52 na misikiti 35 vimetembelewa kwa lengo la kushauriana na kutoa nasaha na ushauri juu ya maendeleo ya taasisi hizo. Aidha, migogoro ya misikiti mitano imepokelewa, migogoro minne imetatuliwa na mgogoro mmoja unaendelea na hatua za kupatiwa ufumbuzi.

46. Mheshimiwa Spika, jumla ya masuala 142 yanayohusiana na ndoa, talaka na mirathi yamejibiwa, migogoro 55 ya ndoa imepokelewa na kupatiwa ufumbuzi na vipindi 85 vya masuala na majibu ya mambo mbali mbali yanayohusiana na dini vimerushwa kupitia ZBC Redio.

47. Mheshimiwa Spika, ushirikiano na Taasisi za kidini za ndani na nje ya nchi umeimarishwa kupitia Taasisi ya "*Friends of*

Zanzibar" kwa kufanya mkutano uliohusu kusisitiza umoja, mshikamano, amani na utulivu. Mkutano huo uliwashirikisha Mamufti na Makadhi kutoka Angola, Zambia, Malawi, Msumbiji, Rwanda, Burundi, Kenya, Uganda na wenyeji Zanzibar.

48. Mheshimiwa Spika, kwa kushirikiana na UNDP mikutano inayosisitiza umuhimu wa amani na utulivu kabla na baada ya uchaguzi imefanyika katika wilaya zote za Unguja na Pemba kwa kuwashirikisha wahusika mbali mbali. Maktaba ya Kiislamu inaendelea kuimarishwa kwa kuongeza upatikanaji wa vitabu muhimu kwa ajili ya maktaba hiyo.

Programu G0105: Mipango na Utawala

49. Mheshimiwa Spika, programu hii inatekeleza programu ndogo tatu ambazo ni Uongozi na Utawala; Mipango, Sera na Utafiti; na Uratibu wa Masuala ya Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora Pemba.

***Programu ndogo**: Uongozi na Utawala*

50. Mheshimiwa Spika, programu hii ina lengo la kutoa huduma za kiofisi, kusimamia Watumishi na kuratibu shughuli za Ofisi kwa ufanisi.

51. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2016 kupitia programu hii, vikao vya Kamati ya Uongozi, Kamati Tendaji, Bodi ya Zabuni na Kamati ya Ukaguzi, pamoja na vikao vya Washirika wa Maendeleo vimefanyika, ambapo vilijadili

masuala mbali mbali kuhusiana na ajenda zilizowasilishwa. Aidha, Ripoti za Ukaguzi za Julai – Septemba na Oktoba – Disemba 2015/16 zimewasilishwa kwenye Kamati ya Ukaguzi ya Wizara na kujadiliwa na ripoti ya mwaka ya upatikanaji wa fedha (Financial Statement) imeandaliwa na kuwasilishwa kwa Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali.

52. Mheshimiwa Spika, huduma mbalimbali za kiutawala na uendeshaji zimetolewa zikiwemo upatikanaji wa vitendea kazi, mawasiliano, usafiri, maji, umeme pamoja na matengenezo madogo madogo ya magari na jengo la ofisi.

53. Mheshimiwa Spika, uratibu wa masuala ya upatikanaji wa habari umefanyika kwa kurusha matangazo ya TV, kutoa mafunzo kwa Kamati ya uhariri wa taarifa za mtandao, kuchapisha na kusambaza vipeperushi vya Mkakati wa Mabadiliko katika Sekta ya Sheria.

54. Mheshimiwa Spika, masuala mtambuka yameratibiwa kwa kuendesha mafunzo maalumu kwa maafisa wa wizara juu ya masuala yanayohusu shughuli za Watu Wenye Ulemavu na mapambano dhidi ya UKIMWI na mazingatio yake katika mipango ya kazi.

***Programu ndogo**: Mipango, Sera na Utafiti*

55. Mheshimiwa Spika, programu hii ina lengo la kuimarisha shughuli za Mipango, Sera na Utafiti na usimamizi wa Programu/Miradi ya Ofisi.

56. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2016 kupitia programu hii, mipango ya bajeti na ripoti za utekelezaji zimeandaliwa na kuwasilishwa sehemu husika. Misingi ya kuweka mfumo imara wa ufuatiliaji na tathmini imewekwa kwa kuwaelimisha watendaji juu ya kuandaa na kuutumia mpango wa bajeti inayotumia programu (PBB) na Mpango wa Ufuatiliaji Utendaji (Performance Management Plan).

57. Mheshimiwa Spika, kwa kushirikiana na Wizara ya Afya, uratibu wa uanzishwaji wa Mfuko wa Bima ya Afya umefanyika na tayari taarifa maalumu iliwasilishwa katika ngazi husika Serikalini na maoni yaliyotolewa yanaendelea kufanyiwa kazi. Aidha, uratibu wa Miradi ya Wizara umefanyika kwa kufanya ufuatiliaji wa utekelezaji wa Programu ya Mabadiliko ya Utumishi wa Umma na Programu ya Mabadiliko Katika Sekta ya Sheria, pamoja na Mradi wa Kuhuisha Nyaraka (Digitization) na Mradi wa Uimarishaji wa Serikali Mtandao.

58. Mheshimiwa Spika, rasimu za Sera ya Msaada wa Kisheria Zanzibar (Zanzibar Legal Aid Policy), Sera ya Malipo ya Utumishi wa Umma na Sera ya Nyaraka na Kumbukumbu za Taifa zimetayarishwa na zipo katika hatua za mwisho kukamilika. Aidha, Sheria nne zimefanyiwa mapitio ambapo nyaraka zake zimetayarishwa kwa ajili ya kuwasilishwa rasmi katika vikao vya Makatibu Wakuu. Sheria hizo ni Sheria ya Mwenendo wa Makosa ya Jinai, Sheria ya Adhabu, Sheria ya Mwenendo wa Madai na Sheria ya Ushahidi.

59. Mheshimiwa Spika, mafunzo mbalimbali ya kuwajengea uwezo Wakuu wa Taasisi za sekta ya Sheria na sekriterieti ya programu ya mabadiliko katika sekta ya sheria yamefanyika. Mafunzo mengine ni kuhusu uzingatiaji na ushughulikiaji wa masuala ya jinsia katika vyombo vya sheria, utunzaji wa kumbukumbu, mafunzo ya vinasaba (forensics) kwa wahusika wa masuala ya jinai, usimamizi wa mikataba, usaidizi wa sheria na mafunzo ya utekelezaji sera.

Programu ndogo: *Kuratibu Shughuli za Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora Pemba*

60. Mheshimiwa Spika, programu hii ina lengo la kuleta ufanisi katika uratibu wa shughuli zote za ofisi Pemba zikiwemo kutoa huduma, kusimamia watumishi na kufuatilia utekelezaji wa shughuli za Ofisi kwa upande wa Pemba.

61. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2016 kupitia programu hii, mpango kazi na ripoti za utekelezaji wa shughuli za Ofisi Kuu Pemba imeandaliwa na kuwasilishwa kunakohusika. Aidha, Taarifa za Watumishi ziliingizwa katika mfumo wa kompyuta na maandalizi ya ‘’nominal roll’’ yamefanyika;

62. Mheshimiwa Spika, shughuli za dini, utumishi wa umma, utawala bora, uendeshaji mashtaka, usikilizaji wa kesi,

ukaguzi wa hesabu za Serikali, udhibiti wa rushwa na uhujumu uchumi zimeratibiwa na kusimamiwa.

TAASISI ZINAZOPOKEA RUZUKU

63. Mheshimiwa Spika, Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora inazo taasisi tatu zinazopokea Ruzuku ambazo ni: Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana, Chuo cha Utawala wa Umma na Afisi ya Hakimiliki. Utekelezaji kazi katika taasisi hizo ni kama ifuatavyo:-

Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana

64. Mheshimiwa Spika, majukumu ya msingi ya Kamisheni ya Wakfu ni kusimamia mali za wakfu, mali za amana, mirathi ya Waislamu, Sala na Mabaraza ya Iddi kitaifa, Hijja, Zakka, Sadaka na Misaada ya kheri.

65. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2016, Tirka 580 za mirathi zimefunguliwa na tirka 414 zenye thamani ya TZS. 8,353,759,733 zimefungwa na warathi kupewa haki zao. Katika usimamizi wa mirathi mizozo 35 imeshughulikiwa, kati ya hiyo, mizozo sita imepatiwa ufumbuzi, mizozo 26 inaendelea kupatiwa ufumbuzi na kesi 43 zimesimamiwa katika mahkama mbalimbali.

66. Mheshimiwa Spika, nyumba 236 za Wakfu zimekaguliwa, ambapo matokeo ya ukaguzi huo yalionesha Nyumba 10 zilihitaji matengenezo ya haraka na TZS. 25,875,000 zilitumika kwa matengenezo hayo. Aidha, kodi yenye

thamani ya TZS. 285, 437,500 ya nyumba za wakfu, TZS. 69,594,000 za mashamba na TZS. 51,347,550 za nyumba za amana zimekusanywa na fedha hizo tayari zimegawiwa kwa wanufaika.

67. Mheshimiwa Spika, mahusiano na ushirikiano na taasisi mbalimbali za kidini ndani na nje ya nchi umeimarishwa ambapo, Zakka na misaada ya kheri yenye thamani ya TZS. 277,772,000 imekusanywa. Kati ya misaada hiyo, misaada yenye thamani ya TZS. 273,312, 500 imegawiwa kwa wahitaji Unguja na Pemba. Aidha, watu 20 kutoka Wilaya saba za Unguja wamenufaika na zakka.

68. Mheshimiwa Spika, sala, mabaraza ya Iddi na shughuli za Hijja zimeratibiwa. Taasisi 16 za Zanzibar zimehudumia jumla ya mahujaji 1,518 kati ya 2,581 waliopelekwa kwa Tanzania nzima (*angalia Kiambatanisho 7).* Katika tukio la ajali ya Mina Watanzania zaidi ya 20 walifariki, kati ya hao Wazanzibari ni watatu. Mungu awalaze pahala pema peponi aamin na awape subra waliofiwa na jamaa zao.

69. Mheshimiwa Spika, Kamisheni kwa kushirikiana na umoja wa taasisi za hijja Zanzibar na taasisi za kifedha zikiwemo **PBZ Islamic Banking, ZIC-Takaful na Mfuko wa Hifadhi ya Jamii** wamo katika hatua za mwisho za kuanzisha mfuko wa hijja ili kuwawezesha waislamu wengi zaidi kuweza kuhiji.

Chuo cha Utawala wa Umma

70. **Mheshimiwa Spika,** Chuo cha Utawala wa Umma kina jukumu la kusimamia mafunzo na mendeleo ya Rasimaliwatu katika Utumishi wa Umma na jamii kwa ujumla.

71. **Mheshimiwa** Spika**,** hadi kufikia Machi 2016, Chuo kimetoa mafunzo kwa Watumishi 759 Kutoka Taasisi za Serikali, Mashirika na Taasisi zisizo za Serikali katika fani za Utawala, uandishi wa ripoti, Uandishi wa Miradi na Uhudumu. Idadi hii inajumuisha Watumishi wapya 111 kutoka taasisi mbali mbali za Serikali waliopatiwa mafunzo elekezi.

72. **Mheshimiwa Spika,** mitaala minane ilipitiwa na kufanyiwa marekebisho na mitaala mipya sita iliandaliwa kwa ajili ya mafunzo ya Shahada ya kwanza katika fani ya Menejimenti ya Rasilimali Watu na Utunzaji kumbukumbu. Aidha, Wanafunzi **1,995** katika ngazi ya Msingi, Cheti na Stashahada walifanya mitihani yao kwa muhula wa Julai – Disemba, 2015 ambapo miongoni mwao Wanafunzi **1,290** walimaliza Chuo na kutunukiwa vyeti. Vile vile, Ujenzi wa Ghorofa ya kwanza ya Jengo la Chuo umefikia hatua ya uezekaji.

Afisi ya Hakimiliki

73. **Mheshimiwa Spika,** majukumu ya msingi ya Afisi ya Hakimiliki ni kusimamia matumizi halali ya hakimiliki ili

kuhakikisha hali, hadhi na maslahi ya wabunifu na wasanii yanaimarika.

74. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2016, kazi za hakimiliki zipatazo 120 za makundi tafauti zimesajiliwa na taarifa zake kuingizwa katika mfumo wa taarifa wa kielektroniki - WIPOCOS (WIPO Software for Collective Management of Copyright) kwa ajili ya kutunza kumbukumbu (*Kiambatanisho nam. 8 kinahusika).*

75. Mheshimiwa Spika, mirabaha yenye thamani ya TZS. 48,846,750 ilikusanywa na utaratibu wa kuigawa kwa wenye hakimiliki wapatao 1,237 umekamilika na inatarajiwa kugaiwa mwezi Julai 2016. Aidha, Ofisi inaendelea kukabiliana na changamoto za ugumu wa ulipaji wa mirabaha kwa baadhi ya watumiaji hasa vituo vya utangazaji.

76. Mheshimiwa Spika, tani moja za vinasa sauti na picha haramu zilikamatwa na kuangamizwa katika ukaguzi uliofanyika katika maeneo ya Mkoa wa Mjini Magharibi na Kaskazini Unguja na Mikoa yote ya Pemba. Vile vile, vipindi 17 vya televisheni vilitayarishwa na kurushwa hewani kupitia ZBC kwa lengo la kuwaelimisha watumiaji na wamiliki wa kazi za hakimiliki na jamii kwa jumla juu ya haki za wabunifu na wasanii. Tunaipongeza kwa dhati ZBC (Televisheni na Redio) kwa kazi nzuri wanayofanya.

TAASISI ZINAZOJITEGEMEA

77. **Mheshimiwa Spika,** Ofisi ya Rais Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora inazo taasisi tisa zenye mafungu yanayojitegemea. Kila Fungu lina programu mbili. Programu ya kwanza ni ile inayohusu utekelezaji wa Kazi za Msingi (Core function) za taasisi na programu ya pili inahusu utawala na uendeshaji wa ofisi. Fedha zilizomo katika programu hizi zinasimamiwa na Wakuu wa Taasisi husika.

G02: Mahkama

Programu: Upatikanaji wa haki na Usimamizi wa shughuli za Utawala wa Mahkama

78. **Mheshimiwa Spika,** programu ya Kuimarisha upatikanaji wa haki ina lengo la kusimamia utoaji na upatikanaji wa haki kwa kusikiliza na kutolea maamuzi kesi za madai na jinai katika ngazi mbalimbali za Mahkama.

79. **Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia Machi 2016 jumla ya mashauri mapya 172 yamepokelewa na Mahkama Kuu na kufikisha idadi ya mashauri 353 yakijumuishwa mashauri 181 yaliyokuwepo awali, ambapo mashauri 16 yametolewa uamuzi. Aidha, Divisheni ya Mahkama ya Kazi imepokea mashauri mapya 12 na kufikisha mashauri 23 yakijumuishwa na mashauri 11 yaliyosajiliwa kabla. Tayari Mahkama hiyo imetoa uamuzi kwa mashauri manne.

80. Mheshimiwa Spika, kwa upande wa Mahkama za Mkoa, mashauri mapya 159 yamepokelewa na kufikisha mashauri 380 yakijumuishwa na mashauri 221 yaliyosajiliwa kabla. Mahkama hizo zimetolea uamuzi mashauri 26. Vile vile, Mahkama za Wilaya zilipokea mashauri mapya 2,112 na kufikisha mashauri 4,616 yakijumuishwa na mashauri 2,504 yaliyosajiliwa kabla. Mahkama hizo zimetolea uamuzi mashauri 1,608. Vile vile, Mahkama za Mwanzo zilipokea mashauri mapya 6,282 na kufikisha mashauri 9,065 yakijumuishwa na mashauri 2,783 yaliyosajiliwa kabla. Mahkama hizo zimetolea uamuzi mashauri 5,795.

81. Mheshimiwa Spika, Mahkama ya Kadhi ya Rufaa imepokea mashauri mapya 36 na kufikisha mashauri 70 yakijumuishwa mashauri 34 yaliyosajiliwa kabla. Mashauri 15 kati ya hayo yametolewa uamuzi. Mahkama za Kadhi za Wilaya zilipokea mashauri mapya 1,057 na kufikisha mashauri 2,090 yakijumuishwa mashauri 365 yaliyosajiliwa kabla. Mashauri 365 yametolewa uamuzi.

82. Mheshimiwa Spika, Mahkama ya Rufaa ya Tanzania ilipokea mashauri 20 na kufikisha mashauri 26 yakijumuishwa mashauri sita yaliyosajiliwa kabla. Hakuna uamuzi wa mashauri uliotolewa. Kwa upande wa Mahkama ya Watoto ilipokea mashauri mapya 12 na kufikisha mashauri 40 yakijumuishwa mashauri 28 yaliyosajiliwa kabla. Mahkama hiyo imetoa uamuzi wa mashauri 6.

83. Mheshimiwa Spika, kwa uchambuzi huo, Mahkama imepokea na kusajili jumla ya mashauri 9,863 kutoka Mahkama zote kwa kipindi cha Julai-Machi, 2015/2016 ambapo idadi ya mashauri yaliyosikilizwa na kutolewa uamuzi ni 7,853 (*Viambatanisho nam. 5a&b vinahusika).*

84. Mheshimiwa Spika, pamoja na kugharamia uendeshaji wa ofisi chini ya programu ya utawala na uendeshaji, jengo la Mahkama Chake Chake Pemba limefanyiwa matengenezo makubwa, kazi ambayo imekamilika. Vile vile, Jengo jipya la Mahkama ya Watoto limejengwa Mahonda Mkoa Kaskazini Unguja, kupitia Mkakati wa Mabadiliko ya Mfumo wa Sheria kwa Watoto.

85. Mheshimiwa Spika, Mahkama imeanzisha mfumo wa kusimamia kesi kwa njia ya kielektroniki (Computerized Case Management System). Mfumo huu umeanza kwa majaribio katika Mahkama Kuu Vuga ambapo utaendelea kwenye Mahkama nyengine kadiri utendaji wake utakavyoruhusu. Lengo kuu la mfumo huu ni kuweka utaratibu bora zaidi wa kumbukumbu na taarifa na kuongeza kasi ya uendeshaji wa kesi katika Mahkama.

G03 – Afisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali

Programu: Mageuzi ya utoaji wa huduma za sheria na Usimamizi wa shughuli za Utawala

86. Mheshimiwa Spika, programu hii ina lengo la kuishauri Serikali kwa mambo ya kisheria ikiwemo kuandaa mikataba

ya kitaifa na kimataifa, kutayarisha miswada ya sheria, kusimamia mashauri ya madai kwa niaba ya Serikali na kuandaa hati na nyaraka za kisheria. Kiambatanisho nam. 6 kinaonesha Miswada iliyoshughulikiwa kwa mwaka 2015/16.

87. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2016 kupitia programu hii, Rasimu za miswada ya sheria nne zimetayarishwa kwa lengo la kupata sheria mpya ambazo baadhi yake zimepitwa na wakati na nyengine hazikuwepo hapo kabla. Aidha, Kanuni za sheria, matangazo ya kisheria (Legal Notice) zimeandaliwa na kuchapishwa.

88. Mheshimiwa Spika, Mikataba 50 ya Wizara na Taasisi za Serikali na Hati za Maelewano (MOU) yaliyoingiwa na Serikali zimesimamiwa. Jumla ya kesi 60 za madai zilizofunguliwa dhidi ya Serikali zimesikilizwa. Magazeti Rasmi ya Serikali kuanzia mwaka 1910 hadi mwaka 1955 yamekusanywa na kuwekwa pamoja. Lengo ni kukusanya magazeti rasmi hadi kufikia mwaka 1963.

89. Mheshimiwa Spika, katika kutekeleza masharti ya kifungu cha 11 cha Sheria Namba 6 ya 2013 ya Kuanzisha Afisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali, Maafisa Sheria 15 kutoka Wizara za Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar wameteuliwa kuwa Mawakili wa Serikali ili kushirikiana na Wanasheria kutoka Afisi ya Mwanasheria Mkuu kutekeleza majukumu ya Afisi ya Mwanasheria Mkuu.

90. Mheshimiwa Spika, Mawakili wa Serikali, Mahakimu, Maafisa Sheria wa taasisi mbalimbali za Serikali na watendaji kutoka taasisi za fedha nchini wamepatiwa mafunzo kuhusiana na utakasishaji wa fedha haramu. Aidha, Kupitia Programu ya Mabadiliko Katika Sekta ya Sheria, Wanasheria wa Afisi ya Mwanasheria Mkuu na Maafisa Sheria kutoka Wizara na taasisi za Serikali wamepatiwa mafunzo yanayohusiana na masuala ya mikataba na utatuzi wa migogoro.

G04 – Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka

Programu: Uendeshaji na usimamizi wa kesi za jinai kiraia na Kukuza mipango na uendeshaji wa Ofisi.

91. Mheshimiwa Spika, programu hii ina lengo la kusimamia mashtaka yote ya jinai Zanzibar isipokuwa Mahkama za Kijeshi.

92. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2016 kupitia programu hii, Kesi za jinai 8,274 zilifunguliwa katika mahkama za Unguja na Pemba, ambapo kesi 7,409 zimeshatolewa uamuzi na kesi 865 zinaendelea.

93. Mheshimiwa Spika, Kituo cha Mafunzo ya Sheria na Utafiti (Zanzibar Law Resource Centre) kimeendelea kutoa mafunzo ya Uandishi wa Sheria (Legal Drafting), Cheti na Stashahada ya Sheria kwa wanasheria na watendaji wengine wa Serikali na taasisi binafsi. Aidha, Wanasheria wanne wapya ambao watafanya kazi za uendeshaji

mashtaka katika mahkama za Unguja na Pemba wameajiriwa.

94. **Mheshimiwa Spika,** kupitia Programu ya Utawala na Uendeshaji, ujenzi wa nyumba mbili za Waendesha Mashtaka zilizopo Makunduchi, Wilaya ya Kusini na Mkokotoni Wilaya ya Kaskazini A Unguja, uko katika hatua za mwisho kukamilika. Aidha, Ofisi ndogo ya uendeshaji wa mashtaka imeanzishwa katika Wilaya ya Kati (Mwera).

G05 – Tume ya Kurekebisha Sheria

Programu: Mapitio ya Sheria za Zanzibar na Usimamizi wa Shughuli za Utawala

95. **Mheshimiwa Spika,** programu hii ina lengo la kufanya mapitio ya sheria zenye mapungufu katika utekelezaji wake kiuchumi, kijamii na kisiasa na kutoa mapendekezo ya marekebisho ya sheria hizo.

96. **Mheshimiwa Spika,** hadi kufikia Machi 2016, programu hii imekamilisha Mapitio ya sheria nne ambazo ni; Sheria ya Mwenendo wa Makosa ya Jinai namba 7/2004, Sheria ya Usajili wa Ndoa na Talaka za (Waislam) sura ya 91/1936, Sheria ya Ufungaji na Usajili wa Ndoa (za Wasiokuwa Waislamu) sura ya 92/1915 na Sheria ya Usuluhishi sura ya 27/1931.

G06: Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali

Programu: Udhibiti wa Fedha na Rasilimali za Umma na Utawala na Uendeshaji wa Udhibiti na Ukaguzi

97. Mheshimiwa Spika, programu hii ina lengo la kufanya ukaguzi wa mazingira, ukaguzi wa kompyuta, ukaguzi wa maeneo hatarishi (Risk based Audit), ukaguzi yakinifu (Value for Money) na mafunzo ya muongozo wa ukaguzi (Regulatory Audit Manual).

98. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2016, kupitia programu hii Majalada 1'689 ya wastaafu pamoja na fidia kwa wafanyakazi walioumia kazini yamekaguliwa, ambapo majalada 854 kwa ajili ya malipo ya Wizara ya Fedha, majalada 816 kwa ajili ya malipo ya Mfuko wa Hifadhi ya jamii (ZSSF) na majalada 19 kwa ajili ya fidia.

99. Mheshimiwa Spika, Ukaguzi wa hesabu za mwaka 2014/2015 katika Taasisi za Serikali umefanyika, ambapo Wizara zote za Serikali, Mashirika,Taasisi pamoja na miradi ya maendeleo inayogharamiwa na Washirika wa Maendeleo ilikaguliwa. Aidha, Ripoti za Ukaguzi wa Hesabu za Serikali kwa mwaka wa fedha 2013/14 zimewasilishwa katika Baraza la Wawakilishi na kutolewa ufafanuzi.

100. Mheshimiwa Spika, katika kuimarisha uwezo wa Ofisi kuweza kufanya kazi zake kwa ufanisi, jumla ya wafanyakazi 50 wamepatiwa mafunzo ya muda mfupi katika masuala ya ukaguzi yakinifu, tathmini ya kutambua maeneo hatarishi ya ukaguzi na ukaguzi unaoendana na viwango vya ukaguzi

vya kimataifa. Aidha, muongozo maalum wa ukaguzi (Regularity Audit Manual) umepitiwa na kurekebishwa.

G07: Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi

Programu: kupunguza vitendo ya rushwa na uhujumu wa uchumi na utawala na uendeshaji

101. Mheshimiwa Spika, programu hii ina lengo la kutoa elimu kwa umma juu ya Rushwa, Kuchukua hatua za Kinga dhidi ya Rushwa na kufanya uchunguzi wa vitendo vya Rushwa.

102. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2016 kupitia program hii, Tuhuma 51 za makosa yakiwemo ya kuomba na kupokea rushwa, matumizi mabaya ya ofisi, matumizi mabaya ya mali za umma, kukwepa kulipa kodi, rushwa katika zabuni, na rushwa katika uchaguzi zimechunguzwa. Kati ya tuhuma hizo, 29 uchunguzi wake umekamilika na majalada manne yalifikishwa kwa Mkurugenzi wa Mashtaka kwa hatua za kisheria.

103. Mheshimiwa Spika, hatua za udhibiti wa kuziba mianya ya rushwa katika maeneo ya utowaji wa huduma zimechukuliwa kwa kushirikiana na taasisi za Serikali zikiwemo Ofisi ya Mrajisi wa Vizazi na Vifo, Halmashauri ya Wilaya ya Magharibi na Hoteli ya Bwawani.

104. Mheshimiwa Spika, elimu ya kuhamasisha kukataa kutoa na kupokea rushwa imetolewa kwa jamii na katika Taasisi za Serikali kupitia vipindi 12 vya redio. Vile vile, semina 14 za kuitambulisha Sheria ya Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi, athari za rushwa na namna ya kushiriki katika kuzuia rushwa zimefanyika.

G08: Kamisheni ya Utumishi wa Umma

Programu: Usimamizi wa Mifumo ya Rasilimaliwatu katika Utumishi wa Umma na Utawala na Uendeshaji

105. Mheshimiwa Spika, programu hii ina lengo la kuimarisha mifumo ya uendeshaji na Usimamizi wa Rasilimaliwatu katika Utumishi wa Umma.

106. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2016 Programu hii, imetoa mapendekezo ya Miundo ya Taasisi kutoka Taasisi nne za Umma na Muundo wa Mshahara kutoka taasisi moja ambao ulifanyiwa kazi. Aidha, ukaguzi maalum wa kuangalia masuala ya mishahara na maposho katika Wakala Tendaji wa Serikali ya Mapinduzi Zanzibar 34 umefanyika na ziara za kuangalia utekelezaji wa masuala ya kiutumishi katika wizara sita zimefanyika. Aidha, Rufaa mbili na malalamiko saba yamepokelewa, kufanyiwa uchambuzi na kutolewa uamuzi (angalia viambatanisho nam 12 & 13).

107. Mheshimiwa Spika, vikao 18 vya kawaida na vitatu vya dharura juu ya masuala ya Utumishi wa Umma vilifanyika kujadili na kutoa uamuzi. Aidha, ziara sita za kufuatilia na

kuangalia utekelezaji wa majukumu ya Usimamizi wa Utumishi wa Umma, ikiwemo Maadili na Miiko ya Kiutumishi, Uajiri na Mafunzo zilifanyika. Aidha, watumishi wawili wamehudhuria Mkutano wa Jumuia ya Uongozi na Utawala wa Umma Afrika (AAPAM), nchini Zambia.

G09: Tume ya Utumishi Serikalini

Programu: Usimamizi wa Uajiri, Haki na Nidhamu kwa Watumishi Serikalini na Utawala na Uendeshaji

108. Mheshimiwa Spika, programu hii ina lengo la kusimamia uajiri na kuimarisha maadili na haki za Watumishi Serikalini.

109. Mheshimiwa Spika, hadi kufikia Machi 2016 kupitia programu hii, nafasi za ajira 225 zilitangazwa, kufanyiwa usaili, na kutolewa kibali cha ajira kwa Unguja na Pemba. Aidha, malalamiko matatu yaliwasilishwa na kufanyiwa kazi ambapo malalmiko mawili yametolewa maamuzi na lalamiko moja linaendelea kufanyiwa kazi *(angalia Kiambatanisho nam. 10).*

110. Mheshimiwa Spika, watumishi 14 wameongezwa muda wa utumishi na ajira za mkataba kwa watumishi 23 zimeidhinishwa. Watumishi wanne wamepewa ruhusa ya likizo bila ya malipo, 40 wamestaafu kazi kwa hiari, watatu wamestaafishwa kwa maradhi na 316 wamestaafishwa kazi kwa kufikia umri wa lazima.

111. **Mheshimiwa Spika,** watumishi 220 wamethibitishwa kazi, 21 wamebadilishwa kada na wanne wameacha kazi kwa hiari. Aidha, makosa ya kinidhamu kwa watumishi watatu yamewasilishwa na kujadiliwa, kati ya hayo mawili yameshatolewa maamuzi ambapo watumishi wawili wamefukuzwa kazi na shauri moja linaendelea kufanyiwa kazi (*angalia Kiambatanisho nam. 9).*

MUELEKEO WA PROGRAMU ZA OFISI YA RAIS, KATIBA, SHERIA, UTUMISHI WA UMMA NA UTAWALA BORA KWA MWAKA WA FEDHA 2016/2017

112. **Mheshimiwa Spika,** baada ya kutoa maelezo ya utekelezaji wa bajeti ya Ofisi yangu kwa mwaka wa fedha 2015/2016 sasa naomba kutoa ufafanuzi wa muelekeo wa bajeti kwa mwaka wa fedha 2016/2017.

Vipaumbele vya Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora kwa Mwaka 2016/2017

113. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2016/2017 Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora imejipangia kutekeleza vipaumbele vifuatavyo:

1. Kuimarisha mfumo wa uingizaji wa taarifa za watumishi uliounganishwa na mfumo wa malipo (Data base system);

2. Kuimarisha ufuatwaji wa misingi ya utawala bora katika utendaji wa shughuli za Serikali;

3. Kuimarisha mfumo wa uhuishaji wa nyaraka na kumbukumbu za taifa;

4. Kuimarisha huduma za Serikali Mtandao, ikiwemo kuanzisha Tovuti ya Serikali;

5. Kuimarisha mfumo wa kielektroniki wa usimamizi wa kesi (case management system); na

6. Kuimarisha miundombinu ya Mahkama, ikiwa pamoja na kuanza ujenzi wa jengo la Mahkama Kuu, Mwanakwerekwe na Mahkama ya Mkoa Mfenesini.

114. Mheshimiwa Spika, vipaumbele hivi vinaendana na malengo ya Mipango Mikuu ya Taifa (Dira 2020 na Mpango wa Kukuza Uchumi na Kupunguza Umasikini Zanzibar), pamoja na Malengo ya Kimataifa ya Maendeleo Endelevu na Sera za Kisekta. Pia vipaumbele vimezingatia Ilani ya Uchaguzi ya Chama cha Mapinduzi kwa Mwaka 2015 – 2020; Mwelekeo wa Sera za Chama cha Mapinduzi 2010 – 2020; na Hotuba ya Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, Mheshimiwa Dk. Ali Mohamed Shein, aliyoitoa katika uzinduzi wa Baraza la Tisa la Wawakilishi tarehe 5 Aprili, 2016.

Malengo Makuu ya Ofisi kwa Mwaka 2016/2017

115. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2016/2017 Ofisi hii imejipangia malengo makuu yafuatayo:

1. Kuimarisha upatikanaji wa haki na utawala wa sheria;

2. Kuimarisha miundombinu katika vyombo vya sheria na utumishi wa umma;

3. Kuweka miundo ya taasisi na kusimamia mipango endelevu ya upatikanaji wa rasilimaliwatu wenye sifa;

4. Kuimarisha utendaji kazi katika utumishi wa umma;

5. Kuimarisha uhifadhi wa nyaraka na kumbukumbu za Taifa;

6. Kuimarisha mawasiliano ya Serikali; na

7. Kuimarisha maadili na misingi ya utawala bora katika utendaji wa shughuli za Serikali.

116. Mheshimiwa Spika, Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora, ina jumla ya Programu 21 na Programu Ndogo 26. Programu tano na Programu ndogo 10 zinatekelezwa kupitia Idara zilizo chini ya Katibu Mkuu na Programu 16 zinatekelezwa katika Taasisi Zinazojitegemea. Kati ya Programu hizo 16, nane ni za utekelezaji kazi za msingi za taasisi na nane zinahusu uendeshaji wa ofisi hizo. Melezo ya programu hizo ni kama ifuatavyo:-

G01 Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora

117. Mheshimiwa Spika, naomba sasa kuchukua fursa hii kutoa maelezo ya Muelekeo wa programu zinazosimamiwa na Ofisi yangu kwa mwaka wa fedha 2016/2017.

Programu: Usimamizi wa Rasilimaliwatu, Mifumo na Miundo ya Taasisi

Programu ndogo: *Maendeleo ya Rasilimali Watu*

118. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga kufanya mapitio ya Ikama (norminal roll) na kuidhinisha nafasi za kazi, kuthibitisha taarifa za watumishi waliofikia umri wa kustaafu na kuratibu mafunzo yanayotolewa na washirika wa maendeleo.

119. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake kwa mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha TZS. 234,475,200.

Programu ndogo: *Maendeleo ya Miundo na Mifumo ya Taasisi*

120. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga kukamilisha kazi ya mapitio ya majukumu ya watumishi na kuwapanga watumishi katika madaraja yao kwa mujibu wa muundo mpya wa utumishi, kusimamia utekelezaji wa mkataba wa utoaji wa huduma na kusimamia utekelezaji wa muongozo wa upimaji kazi.

121. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake kwa mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya TZS 275,246,000.

Programu: Uimarishaji wa Kumbumbu na Mawasiliano ya Serikali

Programu ndogo: *Usimamizi na Uendeshaji wa Teknolojia ya Habari na Mawasiliano*

122. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga kuendelea na uratibu wa mradi wa "e-government" awamu ya pili (e-Tax na e-health) kuandaa Tovuti kuu ya serikali, kukamilisha kazi ya kuziunganisha Taasisi za Serikali katika kituo kikuu cha taarifa "Data Center" na kutoa anuani za barua pepe kwa watumishi wengine wa umma.

123. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake, kwa mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya TZS 526,033,800.

Programu ndogo: *Uhifadhi wa Nyaraka na Kumbukumbu za Taifa*

124. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga kuzihuisha nyaraka chakavu na kuziingiza katika mfumo wa kielektroniki, kufanya tathmini

ya kumbukumbu zinazozalishwa na taasisi za Serikali na kufanya ukaguzi wa nyaraka na kumbukumbu katika Wizara na taasisi za Serikali.

125. **Mheshimiwa Spika,** ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake kwa mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya TZS. 372,300,000.

Programu: Utawala Bora na Haki za Binaadamu

126. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga kuandaa ripoti ya mwaka ya Utawala bora, kuendelea kuingiza (mainstream) masuala ya Utawala Bora katika Wizara, Idara, Taasisi za Serikali pamoja na Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa, kuzifanyia kazi changamoto zilizojitokeza katika ripoti ya Utawala Bora, kuelimisha wananchi juu ya dhana nzima ya Utawala Bora na kushajihisha mashirika ya kibiashara na Wawekezaji kuheshimu na kuchangia katika majukumu yao ya kijamii (Corporate Social Responsibility).

127. **Mheshimiwa Spika,** ili kuiwezesha programu hii itekeleze majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya TZS. 225,644,600

Programu: Usimamizi wa Masuala ya Dini

128. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga kufanya mapitio ya sheria ya Mufti, kusajili na kutembelea Misikiti 95 na Madrasa 195, kuendesha mikutano miwili ya Baraza la Ulamaa na vikao sita vya Kamati ya kuandama kwa Mwezi na kukuza mahusiano kwa jumuiya za kidini za kitaifa na kimataifa.

129. **Mheshimiwa Spika,** ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake kwa mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya TZS. 482,112,000

Programu: Mipango na Utawala

Programu ndogo: *Uongozi na Utawala*

130. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga kuendelea na usimamizi na kuwaendeleza watumishi kwa kuwapatia fursa za kujenga uwezo wao kitaalamu na kutoa huduma za utawala na uendeshaji wa Ofisi.

131. **Mheshimiwa Spika,** ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya TZS 1,581,592,400.

Programu ndogo: *Mipango, Sera na Utafiti*

132. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga Kuandaa Mipango ya Bajeti na mapitio ya utekelezaji wake, kuandaa Mpango mkakati wa Wizara wa miaka mitano na Mpango wa Ufuatiliaji na Tathmini, Kukamilisha Sera ya Malipo ya Watumishi wa Umma, Sera ya Msaada wa Kisheria Zanzibar na Sera ya Usimamizi wa Kumbukumbu na Nyaraka za Taifa. Aidha, kuchunguza uwezo wa rasilimali watu uliopo katika Utumishi wa Umma na kuandaa mikakati ya utekelezaji wa mapendekezo ya tafiti mbali mbali zilizofanywa katika sekta za Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora.

133. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake ipasavyo kwa kipindi cha mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya TZS 368,029,600

Programu Ndogo: *Kuratibu Shughuli za Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora Pemba*

134. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga kuendelea na kuratibu shughuli za Wizara kwa Pemba, kusimamia shughuli za uendeshaji na utawala na kuwajengea uwezo watumishi ili waweze kutekeleza majukumu yao ipasavyo.

135. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake, kwa mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha TZS. 696,846,400.

136. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2016/2017, Fungu G01 lenye programu tano zilizoelezwa hapo juu limepangiwa kutumia jumla ya TZS. 7,891,395,000, zikiwemo TZS 4,882,300,000 za matumizi ya kawaida, TZS 1,268,900,000 za Ruzuku na TZS 1,740,195,000 za Maendeleo. Fedha hizi zitasimamiwa na Katibu Mkuu. Ufafanuzi zaidi unapatikana katika Viambatanisho vilivyomo katika Hotuba yangu hii na Kitabu cha Bajeti ya Serikali.

G02: Mahkama

Programu: Upatikanaji wa Haki na usimamizi wa shughuli za Utawala

137. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga kusikiliza na kutoa uamuzi wa kesi za madai na jinai katika ngazi mbalimbali za Mahkama, kuimarisha mfumo wa kisasa wa uendeshaji wa kesi kwa njia ya kielektroniki na kuanza ujenzi wa Mahkama Kuu, Mwanakwerekwe na Mahkama ya Mkoa Mfenesini.

138. **Mheshimiwa Spika,** ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake kwa mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha matumizi ya TZS. 5,232,400,000 na mapato ya TZS. 301,776,000.

G03: Afisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali

Programu: Mageuzi ya Utoaji wa Huduma za Sheria na Usimamizi wa shughuli za Utawala

139. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga kutoa ushauri wa kisheria kwa Serikali na Taasisi zake, kuandaa miswada, kanuni, matangazo ya kisheria na muongozo wa mikataba ya Serikali na kuiwakilisha Serikali mahakamani kwenye kesi za madai.

140. **Mheshimiwa Spika,** ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake kwa mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha TZS. 1,068,600,000.

G04: Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka

Programu: Uendeshaji na Usimamizi wa Kesi za Jinai, Kiraia na Usimamizi wa shughuli za Utawala

141. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga kuendesha na kusimamia kesi za jinai na kutoa huduma za uendeshaji wa ofisi.

142. **Mheshimiwa Spika,** ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake kwa mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha matumizi ya TZS. 1,704,399,440.

G05: Tume ya Kurekebisha Sheria

Programu: Mapitio ya Sheria za Zanzibar na Usimamizi wa Shughuli za Utawala

143. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga kufanya mapitio ya Sheria sita ambazo ni; Sheria ya Kuanzisha Afisi ya Mufti namba 9/2001, Sheria ya Usajili wa Nyaraka (Sura ya 99/1919), Sheria ya Urithi wa Ardhi (Sura ya 101/1926), Sheria ya Udanganyifu wa Mazao (Sura ya 109/1934), Sheria ya Fidia kwa Wafanyakazi 15/1986 na Sheria ya Usalama na Afya Kazini namba 8/2005, kutoa elimu kwa Umma juu ya Sheria zinazofanyiwa mapitio na kuimarisha ushirikiano wa ndani ya nchi na kimataifa na Taasisi zenye majukumu sawa na Tume.

144. Mheshimiwa Spika, ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake kwa mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya TZS 508,500,000.

G06: Afisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali

Programu: Udhibiti wa Rasilimali za Umma

145. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga kukagua hesabu za serikali na Taasisi zake zote kwa kutumia mfumo wa ukaguzi unaozingatia matokeo ya malengo ya bajeti ya mfumo wa programu (PBB Audit), kuimarisha uwezo wa wafanyakazi

kitaaluma katika fani mbalimbali za ukaguzi, kupitia na kurekebisha muongozo wa ukaguzi (Regulatory Audit Manual) na kutoa ushauri na taaluma kwa wadau kupitia semina, warsha na makongamano.

146. **Mheshimiwa Spika,** ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake kwa mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya TZS. 2,244,800,000.

G07: Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi

Programu: Kupunguza vitendo ya rushwa na uhujumu wa uchumi na Usimamizi wa Shughuli za Utawala

147. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga kuendelea kutoa elimu kwa Umma juu ya vitendo vya rushwa, kuwajengea uwezo watumishi wa Mamlaka ya Rushwa katika kupambana na vitendo vya rushwa na uhujumu wa uchumi, kuendelea kufanya uchunguzi wa vitendo vya Rushwa, na kuazimisha Siku ya Rushwa duniani.

148. **Mheshimiwa Spika,** ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake kwa mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya TZS 936,300,000.

G08: Kamisheni ya Utumishi Wa Umma

Programu: Usimamizi wa mifumo ya Rasilimali watu katika utumishi wa umma na Usimamizi wa Shughuli za Utawala

149. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga kushughulikia Mapendekezo ya Miundo ya Taasisi, Miundo ya Utumishi na Miundo ya Mishahara itakayowasilishwa, Kuaandaa na kusambaza Nakala 1000 za Muongozo wa Ukaguzi wa Afya na Usalama Kazini, nakala 600 za Muongozo wa masuala ya Ajira katika Utumishi, pamoja na kutoa uelewa wa nyenzo hizo kwa Maafisa Utumishi, Unguja na Pemba, kufanya Uchunguzi na Ukaguzi kuhusu Usimamizi wa Rasilimali Watu katika Taasisi za Umma, pamoja na kupokea na kushughulikia Malalamiko na Rufaa zitazowasilishwa Kamisheni na Kuanzisha Mfumo wa Ufuatiliaji na Tathmini ya Usimamizi wa Utumishi wa Umma (Monitoring and Evaluation Framework).

150. **Mheshimiwa Spika,** ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya TZS 809,200,000.

G09: Tume ya Utumishi Serikalini

Programu: Usimamizi wa Uajiri, Haki na nidhamu kwa watumishi Serikali na usimamizi wa shughuli za utawala

151. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2016/2017 programu hii imepanga kuajiri Watumishi Serikalini,

Kuthibitisha watumishi, kupandisha daraja na kubadilisha kada. Vile vile, kuidhinisha nyongeza za muda wa utumishi, ajira za mikataba na kuidhinisha likizo bila malipo na kustaafisha kazi, kusikiliza rufaa na kutoa maamuzi ya malalamiko ya watumishi.

152. **Mheshimiwa Spika,** ili kuiwezesha programu hii kutekeleza majukumu yake kwa mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya TZS. 417,900,000.

Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma

153. **Mheshimiwa Spika,** katika juhudi za Serikali za kuimarisha Utawala Bora, Mheshimiwa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Dkt. Ali Mohamed Shein, ametekeleza ahadi yake aliyoitoa ya kuunda Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma na kumteua Ndugu Assaa A. Rashid, aliyekuwa Katibu Mkuu wa Wizara ya Katiba na Sheria, kuwa Mwenyekiti wa Tume hiyo. Hatua zinazoendelea sasa ni kuijenga Tume hiyo kwa kuipatia Watumishi waliobobea kwa mujibu wa mahitaji, vitendea kazi na samani za ofisi.

154. **Mheshimiwa Spika,** majukumu ya msingi ya Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma ni; kupokea, kusajili na kuhakiki Tamko la Rasilimali na Madeni kutoka kwa Viongozi wa Umma, kupokea malalamiko na tuhuma, kufanya uchunguzi kuhusu uvunjwaji wa Sheria ya Maadili

ya Viongozi wa Umma na kutoa elimu kwa umma na viongozi kuhusu umuhimu wa kuimarisha maadili.

155. **Mheshimiwa Spika,** naomba kutoa taarifa kwamba, Viongozi wote wa Umma na Viongozi wa kisiasa wanaotajwa ndani ya Sheria ya Maadili ya Viongozi wa Umma Nam 4 ya mwaka 2015, kuanzia mwaka huu wa fedha watawajibika kuwasilisha mbele ya Tume, Fomu za Tamko la Mali na Madeni yao.

156. **Mheshimiwa Spika,** baada ya Tume kukamilisha maandalizi yanayohitajika, utaratibu wa ujazaji na uwasilishaji wa Fomu za Matamko utaelezwa. Kwa mujibu wa Sheria hiyo, Viongozi wote wa Kisiasa, tukiwemo sisi Wawakilishi wa Wananchi, na Viongozi wote wa Wizara, Idara na Taasisi za Serikali wanawajibika kujaza fomu za tamko la mali na madeni yao. Serikali inawaomba viongozi na wananchi kwa ujumla kuipa ushirikiano Tume hii ili iweze kutekeleza kazi zake kwa ufanisi.

157. **Mheshimiwa Spika,** naomba kulithibitishia Baraza lako Tukufu kwamba Tume ya Maadili ya Viongozi inaahidi kutekeleza Sheria ya Maadili ya Viongozi No. 4 ya mwaka 2015 na Kanuni zake pamoja na maelekezo ya Baraza lako Tukufu kwa kuongeza kasi ya utekelezaji katika uendeshaji wa shughuli za Serikali na kuongeza uwazi kwa kusimamia sheria, kanuni, miongozo na taratibu za uwajibikaji wa viongozi ili wawajibike kwa wananchi ambao ndio wateja na waajiri wakuu wa watumishi wa umma.

158. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2016/2017 Tume imepanga kuimarisha uwezo wa Ofisi kwa kuipatia nyenzo za kufanyia kazi, kutayarisha Kanuni za utekelezaji wa Sheria ya Tume ya Maadili ya Viongozi, kutayarisha Mfumo wa usajili wa malalamiko kwa njia ya kieloktroniki ili kuwezesha utendaji wa kazi wa Tume, kupokea na kusajili 'Tamko la Rasilimali na Madeni' kutoka kwa Viongozi wa Umma na kuyafanyia kazi, kupokea malalamiko kutoka kwa wananchi na kuchunguza tuhuma za ukiukwaji wa Sheria ya Maadiili ya Viongozi wa Umma. Aidha, Tume itatoa elimu kwa umma, Viongozi na wahusika mbalimbali kuhusu umuhimu wa kuimarisha maadili.

159. Mheshimiwa Spika, ili Tume ya Maadili ya Viongozi wa Umma iweze kutekeleza majukumu yake kwa mwaka wa fedha 2016/17, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha jumla ya TZS. 120,000,000.

TAASISI ZINAZOPOKEA RUZUKU

Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana

160. Mheshimiwa Spika, kwa mwaka wa fedha 2016/2017 Kamisheni imepanga kuendesha tirka 1,150 zenye thamani ya TZS 8,000,000,000, kukaguwa nyumba 301, kukusanya kodi ya TZS 682,824,492 katika nyumba za Wakfu, TZS 477,812,160 katika nyumba za Amana na kuzifanyia matengenezo nyumba 30, kukusanya Zakka TZS 12,000,000, Sadaka na Misaada ya kheri yenye thamani TZS

700,000,000 na kuigawa kwa wanaostahiki, kusimamia Sala na Baraza la Idd kitaifa na kuratibu shughuli za Hijja.

161. **Mheshimiwa Spika,** ili kuiwezesha Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana kutekeleza majukumu yake kwa mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha ruzuku ya TZS 555,207,000.

Chuo cha Utawala wa Umma

162. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2016/2017, Chuo kimepanga Kuimarisha mafunzo ya kujenga uwezo kwa watumishi wa Umma kutoka katika Taasisi za Serikali, Mashirika na Watu binafsi ikiwemo mafunzo elekezi ya awali kwa Watumishi wapya, kuendesha mafunzo ya muda mrefu kwa Watumishi wa Umma na wahusika wengine katika fani mbalimbali katika ngazi ya msingi, Cheti, Stashahada na Shahada ya kwanza.

163. **Mheshimiwa Spika,** ili kukiwezesha Chuo cha Utawala wa Umma kutekeleza majukumu yake kwa mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha ruzuku ya TZS. 538,000,000.

Afisi ya Hakimiliki

164. **Mheshimiwa Spika,** kwa mwaka wa fedha 2016/2017 Ofisi ya Hakimiliki imepanga Kusajili kazi 1,576 za Hakimiliki na kufuatilia, kukusanya na kugawa mirabaha yenye thamani ya TZS. 65,000,000.

165. **Mheshimiwa Spika,** ili kuiwezesha Afisi ya Hakimiliki kutekeleza majukumu yake kwa mwaka wa fedha 2016/2017, naliomba Baraza lako Tukufu kuidhinisha ruzuku ya TZS. 175,693,000.

SHUKURANI

166. **Mheshimiwa Spika,** baada ya kutoa maelezo hayo, namshukuru sana Mwenyezi Mungu kwa kunijaalia kuweza kuwasilisha hotuba hii mbele ya Baraza lako tukufu. Naomba pia niwashukuru kwa dhati wahusika na washirika mbalimbali wa maendeleo kwa ushirikiano mzuri walioutoa kwa Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora na kurahisisha utekelezaji wa shughuli zake. Miongoni mwao ni: UNDP, Jumuiya ya Ulaya (EU), UNICEF, UNFPA, Shirika la Kimataifa la Mali za Ubunifu (WIPO), Jumuiya ya Uongozi na Utawala wa Umma Africa (AAPAM), Benki ya Dunia, African Muslim Agency, Benki ya Maendeleo ya Kiislam (IDB), na Benki ya Maendeleo ya Afrika (AfDB). Tunawashukuru pia Save the Children, Wizara za Wakfu za Oman na Qatar. Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora inazishukuru nchi ya China, India, Korea, Japan, Indonesia, Saudi Arabia, Oman, Uturuki na Egypt. Wizara inatoa shukrani kwa Vyombo vya Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora vya Jamhuri ya Muungano. Vilevile, tunatoa shukrani kwa Chama cha Wanasheria Zanzibar (ZLS), Kituo cha Huduma za Sheria Zanzibar (ZLSC), na Chama cha Wanasheria Wanawake (ZAFELA); Vikundi vilivyosafirisha Mahujaji,

Jumuiya na Taasisi mbali mbali za kidini; wafanyakazi wa Wizara ya Afya, Masheha na wananchi wote kwa jumla. Navishukuru sana na vyombo vyetu vya habari kwa kazi nzuri waliyoifanya ya kutoa elimu na kutangaza matukio mbali mbali yaliyohusu shughuli za Ofisi hii.

167. **Mheshimiwa Spika,** kwa ujumla naomba niwashukuru wote walioisaidia Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora katika utekelezaji wa majukumu yake kwa ufanisi. Pia, ninawashukuru Watendaji Wakuu na Wafanyakazi wote wa Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora kwa ushirikiano wanaonipa katika utekelezaji wa majukumu yangu. Aidha, naomba kuwaambia washirika wetu kwamba Wizara itaendelea kuthamini sana michango yao ya hali na mali pamoja na ushirikiano wanaotupatia kila tulipokuwa tukiwahitaji. Ninachoweza kusema kwao ni ahsanteni na tunawathamini sana na kushukuru kwa yote. Kwa niaba ya Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora na Serikali kwa jumla tunaomba mzipokee shukurani zetu, ahsanteni na Mungu awabariki.

HITIMISHO

168. **Mheshimiwa Spika,** naomba nimalizie kwa kukumbusha kuwa Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora inayo dhima ya kuhakikisha kuwa masuala yanayohusu ufikishwaji wa huduma kwa wananchi pamoja na upatikanaji wa haki zao kwa wakati yanasimamiwa

ipasavyo. Utekelezaji wa Mkakati wa Mabadiliko Katika Utumishi wa Umma na Mkakati wa Mabadiliko Katika Sekta ya Sheria unalenga kuongeza ufanisi katika kufikia malengo ya MKUZA, Dira ya mwaka 2020 pamoja na Malengo ya Maendeleo Endelevu Duniani.

169. **Mheshimiwa Spika,** naomba Wajumbe wa Baraza lako tukufu wachangie hotuba hii, watushauri ipasavyo na hatimaye waidhinishie Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora jumla ya TZS. 20,813,495,000 kwa matumizi ya mwaka wa fedha 2016/17. Kati ya fedha hizo, TZS. 19,073,300,000 ni kwa matumizi ya kawaida na TZS. 1,740,195,000 ni kwa matumizi ya maendeleo. Naomba pia Baraza lako liikubalie Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora ichangie TZS. 501,144,000, kwenye Mfuko Mkuu wa Serikali *(angalia Viambatanisho nam. 2&3).*

170. **Mheshimiwa Spika,** naomba kutoa hoja.

Kiambatanisho 1: Muhtasari wa Upatikanaji wa Fedha, 2015/16 (katika ,000)

TAASISI/IDARA	JUMLA MATUMIZI YA KAWAIDA	MISHAHARA NA MAPOSHO	MATUMIZI MENGINEYO	JUMLA ZILIZOPATIKANA	%	MISHAHARA ILIYOPATIKANA	%	MATUMIZI MENGINEYO YALIYOPATIKANA	%
Afisi Kuu Pemba	563,897	406,508	157,389	290,443	52%	252,897	62%	37,547	24%
Mipango, Sera na Utafiti	506,874	331,765	175,109	234,900	46%	206,269	62%	28,632	16%
Uendeshaji na Utumishi	1,556,229	914,485	641,744	958,762	62%	764,982	84%	193,780	30%
Afisi ya Mufti	477,828	336,715,	141,114	280,811	59%	249,348	74%	31,463	22%
Idara ya Nyaraka	364,050	232,700	131,350	206,902	57%	193,486	83%	13,416	10%
Idara ya Miundo ya Kitaasisi	243,642	171,450	72,192	164,552	68%	156,952	92%	7,600	11%
Idara ya Rasilimali Watu	345,691	212,939	132,752	147,837	43%	130,537	61%	17,300	13%
Idara ya Teknolojia na Mawasiliano	583,804	239,860	343,944	254,212	44%	188,512	79%	65,700	19%

TAASISI/IDARA	JUMLA MATUMIZI YA KAWAIDA	MISHAHARA NA MAPOSHO	MATUMIZI MENGINEYO	JUMLA ZILIZOPATIKANA	%	MISHAHARA ILIYOPATIKANA	%	MATUMIZI MENGINEYO YALIYOPATIKANA	%
Mahkama	5,143,100	3,807,900	1,335,200	3,927,783	76%	3,472,313	91%	455,471	34%
Afisi ya Mwanasheria Mkuu	1,010,200	409,799	600,401	528,681	52%	313,681	77%	215,000	36%
Tume ya Kurekebisha Sheria	526,800	175,800	351,000	208,204	40%	128,204	73%	80,000	23%
Afisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka	1,567,300	1,015,300	552,000	1,078,472	69%	831,472	82%	247,000	45%
Kamisheni ya Utumishi wa Umma	773,733	339,233	434,500	397,545	51%	244,363	72%	153,182	35%
Tume ya Utumishi Serikalini	465,980	145,180	320,800	213,786	46%	105,786	73%	108,000	34%
ZAECA	837,200	367,500	469,700	473,268	57%	333,268	91%	140,000	30%

TAASISI/IDARA	JUMLA MATUMIZI YA KAWAIDA	MISHAHARA NA MAPOSHO	MATUMIZI MENGINEYO	JUMLA ZILIZOPATIKANA	%	MISHAHARA ILIYOPATIKANA	%	MATUMIZI MENGINEYO YALIYOPATIKANA	%
Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu	2,341,600	1,216,199	1,125,401	1,896,969	81%	963,372	79%	933,597	83%
Afisi ya Hakimiliki	240,000	127,254	112,746	113,447	47%	61,834	49%	51,613	46%
Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana	587,800	393,063	194,737	426,982	73%	300,435	76%	126,547	65%
Chuo cha utawala wa Umma	526,700	526,700		379,964	72%	379,964	72%		0%
Jumla Kuu	**18,662,429**	**11,370,350**	**7,292,079**	**12,183,520**	**65%**	**9,277,673**	**82%**	**2,905,848**	**40%**
Jumla G1	**4,642,015**	**2,846,422**	**1,795,594**	**2,538,419**	**55%**	**2,142,981**	**75%**	**395,437**	**22%**
Jumla G2 - G9	**12,665,913**	**7,476,911**	**5,189,002**	**8,724,709**	**69%**	**6,392,459**	**85%**	**2,332,250**	**45%**
Jumla Ruzuku	**1,354,501**	**1,047,017**	**307,483**	**920,392**	**68%**	**742,232**	**71%**	**178,160**	**58%**

Kiambatanisho 2: Makadirio ya Matumizi kwa Mwaka 2016/17

FUNGU/ IDARA	KAZI ZA KAWAIDA (000)					KAZI ZA MAENDELEO (000)			JUMLA KUU
	JUMLA	MSHAHARA NA STAHIKI	MATUMIZI MENGINEYO	UNGUJA	PEMBA	SMZ	WAHISANI	JUMLA MAENDELEO	
G02 Mahkama	5,232,400	4,097,700	1,334,700	3,952,278	1,280,122	0	0	0	**5,232,400**
G03 Ofisi ya M/ Mkuu	1,068,600	517,900	550,700	1,068,600	0	0	0	0	**1,068,600**
G04 Ofisi ya M/Mashtaka	1,649,599	1,180,399	469,200	1,336,737	312,863	0	0	0	**1,649,599**
G05 Tume ya K/ Sheria	508,500	192,500	316,000	508,500	0	0	0	0	**508,500**
G06- Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu	2,244,800	1,158,200	1,086,600	1,748,506	496,294	0	0	0	**2,244,800**
G07- Mamlaka ya Kuzuwia Rushwa na Uhujumu Uchumi	936,300	456,300	480,000	936,300	0	0	0	0	**936,300**
G08- Kamisheni ya Utumishi wa Umma	809,200	349,100	460,100	809,200	0	0	0	0	**809,200**
G09- Tume ya Utumishi Serikalini	417,900	145,200	272,700	417,900	0	0	0	0	**417,900**

Kiambatanisho 2: Makadirio ya Matumizi kwa Mwaka 2016/17

FUNGU/ IDARA	KAZI ZA KAWAIDA (000)					KAZI ZA MAENDELEO (000)			JUMLA KUU
	JUMLA	MSHAHARA NA STAHIKI	MATUMIZI MENGINEYO	UNGUJA	PEMBA	SMZ	WAHISANI	JUMLA MAENDELEO	
Tume ya maadili ya Viongozi	120,000	0	120,000	120,000	0	0	0	0	**120,000**
G01- Idara ya Uendeshaji na Utumishi	1,581,592	1,006,592	575,000	1,581,592	0	0	0	0	**1,581,592**
G01- Ofisi Kuu Pemba	696,846	546,846	150,000	0	696,846	0	0	0	**696,846**
G01- Idara ya MSU	368,030	268,030	100,000	368,030	0	900,000	840,195	1,740,195	**2,108,225**
G01- Ofisi ya Mufti	482,112	332,112	150,000	348,408	133,704	0	0	0	**482,112**
G01 – Idara ya Utawala Bora	225,665	145,665	80,000	225,665	0	0	0	0	**225,665**
G01-Idara ya E- Goverment	526,034	226,034	300,000	526,034	0	0	0	0	**526,034**
G01- Idara ya Mipango ya Rasilimali Watu	234,475	157,475	77,000	234,475	0	0	0	0	**234,475**
G01- Idara ya Miundo ya Kitaasisi	275,264	180,246	95,000	275,246	0	0	0	0	**275,246**

Kiambatanisho 2: Makadirio ya Matumizi kwa Mwaka 2016/17

FUNGU/ IDARA	KAZI ZA KAWAIDA (000)					KAZI ZA MAENDELEO (000)			JUMLA KUU
	JUMLA	MSHAHARA NA STAHIKI	MATUMIZI MENGINEYO	UNGUJA	PEMBA	SMZ	WAHISANI	JUMLA MAENDELEO	
G01- Idara ya Nyaraka	372,300	195,000	177,300	372,300	0	0	0	0	**372,300**
G01- Ruzuku-Chuo cha Utawala	538,000	538,000	0	538,000	0	0	0	0	**538,000**
G01- Ruzuku-KWNMA	555,207	406,880	148,327	435,026	120,181	0	0	0	**555,207**
G01- Ruzuku – Afisi ya Hakimililki	175,693	86,030	89,663	175,693	0	0	0	0	**175,693**
G01-Ruzuku DPP	54,801	0	54,801	54,801	0	0	0	0	**54,801**
Jumla ya Ruzuku G1	***1,268,900***	***1,030,910***	***237,990***	***1,148,719***	***120,181***	***0***	***0***	***0***	***1,268,900***
Jumla Ruzuku	***1,323,701***	***1,030,910***	***292,791***	***1,203,519***	***120,181***	***0***	***0***	***0***	***1,323,701***
Votes G01	***4,882,300***	***3,058,000***	***1,824,300***	***4,748,596***	***133,704***	***900,000***	***840,195***	***1,740,195***	***6,622,495***
JumlaG1& Ruzuku G1	***6,151,200***	***4,088,910***	***2,062,290***	***5,897,314***	***253,885***	***900,000***	***840,195***	***1,740,195***	***7,891,395***
Votes G02-09	***12,922,100***	***8,097,299***	***4,824,800***	***10,832,821***	***2,089,278***	***0***	***0***	***0***	***12,992,100***
JUMLA KUU	***19,073,300***	***12,186,209***	***6,887,091***	***16,730,136***	***2,343,164***	***900,000***	***840,195***	***1,740,195***	***20,813,495***

Kiambatanisho 3: Makusanyo ya Mapato na Makadirio ya 2016/2017

IDARA/TAASISI	MAKADIRIO 2015/16	MAKUSANYO HALISI 2015/16	%	MAKADIRIO 2015/16
G01-KAMISHENI YA WAKFU				85,604,000
G02- MAHKAMA	150,000,000	176,507,923	118%	301,776,000
G04-OFISI YA DPP				47,900,000
G06-OFISI YA CAG				65,864,000
JUMLA KUU	**150,000,000**	**176,507,923**	**118%**	**501,144,000**

Kiambatanisho 4: Miradi ya Maendeleo 2016/17

Namba ya Mradi	Jina la Mradi	Mchango wa Serikali	Mchango wa Wahisani	Mhisani	Jumla Kuu
G01	Programu ya Mabadiliko ya Sekta ya Sheria	500,000,000	840,195,000	UNDP/EU	1,340,195,000
G01	Mradi wa Mabadiliko Katika Utumishi wa Umma	300,000,000	0		300,000,000
G01	Mradi wa Serikali Mtandao	100,000,000	0		100,000,000
	JUMLA KUU	**900,000,000**	**840,195,000**		**1,740,195,000**

Kiambatanisho 5a:- Ufunguaji wa Kesi Mahakamani 2015/2016

	KESI ZILIZOFUNGULIWA					RUFAA			
		Madai		Jinai		Madai		Jinai	
Mahkama	**Jumla Zilizofunguliwa**	**Zilizofunguliwa**	**Zilizotolewa Uamuzi**	**Zilizofunguliwa**	**Zilizotolewa Uamuzi**	**Zilizofunguliwa**	**Zilizotolewa Uamuzi**	**Zilizofunguliwa**	**Zilizotolewa Uamuzi**
Mahkama ya Rufaa Tanzania	20					13		7	
M/Kuu Vuga	150	32	1	6		87	13	25	1
M/Kuu Pemba	23	2		1		18		2	1
Mahkama ya kazi	12	12	4						
M/Kadhi Rufaa Z	34					34	15		
M/ Kadhi Rufaa P	2					2			
M/ Mkoa Vuga	82	13	1	63	10	2		4	1
M/Mkoa Mfenesini	24	1		21	3			2	
Mkoa Mwera	20	3	0	17	1			1	
Mkoa Wete	23			22	10				

Kiambatanisho 5a:- Ufunguaji wa Kesi Mahakamani 2015/2016

	KESI ZILIZOFUNGULIWA					RUFAA			
		Madai		Jinai		Madai		Jinai	
Mahkama	**Jumla Zilizofunguliwa**	**Zilizofunguliwa**	**Zilizotolewa Uamuzi**	**Zilizofunguliwa**	**Zilizotolewa Uamuzi**	**Zilizofunguliwa**	**Zilizotolewa Uamuzi**	**Zilizofunguliwa**	**Zilizotolewa Uamuzi**
Mkoa Chake	10	3		17					
Wilaya Mw/kwe	1051	19	2	1032	879				
Wilaya Mwera	227	8	1	219	158				
Wilaya Mkokotoni	188	1		187	124				
Wilaya Mfenesini	218	1		216	163	1			
Wilaya Makunduchi	158			158	113				
Wilaya Mkoani	84	6	2	78	52				
Wilaya Chake	66	36		63	25				
Wilaya Wete	68	1		67	46				
Wilaya Konde	52	1		51	43				

Kiambatanisho 5a:- Ufunguaji wa Kesi Mahakamani 2015/2016

	KESI ZILIZOFUNGULIWA					RUFAA			
		Madai		Jinai		Madai		Jinai	
Mahkama	**Jumla Zilizofunguliwa**	**Zilizofunguliwa**	**Zilizotolewa Uamuzi**	**Zilizofunguliwa**	**Zilizotolewa Uamuzi**	**Zilizofunguliwa**	**Zilizotolewa Uamuzi**	**Zilizofunguliwa**	**Zilizotolewa Uamuzi**
Watoto Vuga	12			12	6				
Watoto Chake									
Watoto Wete									
Jumla	**2524**	**106**	**11**	**2220**	**1633**	**157**	**28**	**41**	**3**

Kiambatanisho 5b: Ufunguaji wa Kesi Mahkama za Mwanzo na Kadhi 2015/16

Ufunguaji wa Kesi Mahkama za Mwanzo						Ufunguaji wa Kesi Mahkama za Kadhi		
Mahkama ya Mwanzo		Kesi za Madai		Kesi za Jinai		Mahkama za Kadhi Wilaya	Kesi za Madai	
	Jumla	Zilizo funguliwa	Zilizo amuliwa	Zilizo funguliwa	Zilizoamuliwa		Zilizofungul iwa	Zilizotolewa uamuzi
Manispaa Malindi	Jinai tu (282)			282	282			
Manispaa Chakechake	Jinai tu (0)							
M/kwerekwe	4729	111	9	4618	4505	Mjini	587	245
Mwera	51	27	3	24	13	Mwera	55	45
Mfenesini	464	8	1	456	432	Mfenesini	62	10
Mkokotoni	93	10	2	83	27	Mkokotoni	52	11
Makunduchi	63	14	5	49	36	Makunduchi	9	2
Chwaka	78	1		77	59	Chwaka	1	1
Mkoani	65	18	7	47	32	Mkoani	44	13
Kengeja	12	1	1	11	6	Kengeja	5	1
Chake chake	232	13	2	219	208	Chakechake	122	30
Wete	97	7		90	79	Wete	72	3

Kiambatanisho 5b: Ufunguaji wa Kesi Mahkama za Mwanzo na Kadhi 2015/16

Ufunguaji wa Kesi Mahkama za Mwanzo						Ufunguaji wa Kesi Mahkama za Kadhi		
Mahkama ya Mwanzo		Kesi za Madai		Kesi za Jinai		Mahkama za Kadhi Wilaya	Kesi za Madai	
	Jumla	Zilizo funguliwa	Zilizo amuliwa	Zilizo funguliwa	Zilizoamuliwa		Zilizofungul iwa	Zilizotolewa uamuzi
Konde	116	6	1	110	103	Konde	48	4
JUMLA	**6282**	**216**	**31**	**6066**	**5782**	**JUMLA**	**1057**	**365**

Kiambatanisho 6: Miswada – Ofisi ya Mwanasheria Mkuu 2015/16

i.	Mswada wa Sheria ya Kukabiliana na Maafa Zanzibar;
ii.	Mswada wa Sheria ya Wakala wa Ulinzi JKU;
iii.	Mswada wa Sheria ya Usimamizi wa Mazingira Zanzibar;
iv.	Mswada wa Sheria ya Maadili ya Viongozi wa Utumishi Umma;
v.	Mswada wa Sheria ya Usajili wa Wathamini;
vi.	Mswada wa Sheria ya Kamisheni ya Ardhi;
vii.	Mswada wa Sheria ya Ushirikiano baina ya Sekta ya Umma na Sekta Binafsi;
viii.	Mswada wa Sheria ya Fedha na Usimamizi wa Mapato ya Umma;
ix.	Mswada wa Sheria ya Matumizi ya mwaka wa fedha 2015/2016

Kiambatanisho 7: Vikundi vilivyosafirisha Mahujaji 2014 – KWNMA 2015

	JINA LA TAASISI	JUMLA	Wanawake	Wanaume	KUTOKA Zanzibar
1	JUMAZA,TAHFIDH YA KINA MAMA, ASSALAM HAJJ UMRA	120	45	59	104
2	TAWHEED	156	23	24	47
3	LABAYKA	54	31	23	54
4	ZANZIBAR HAJJ	150	83	67	150
5	AHLULDAAWA	194	35	67	102
6	AL-HARAMAIN	117	44	38	82
7	JUMUIYA YA ISTIQAMA	135	62	56	118
8	ZANZIBAR ISTIQAMA	135	40	50	90
9	ZADAAWA	50	19	31	50
10	AHLUSUNNA	147	35	51	86
11	AL- JAZIRA	50	22	28	50
12	HAJJ CARAVAN	92	10	10	20
13	AL-FIRDAUS	98	4	6	10
14	AL BURAQ HAJJ SERVICE	20	5	8	13
	JUMLA	**1518**	**458**	**518**	**976**

Kiambatanisho 8: Usajili wa Kazi za Hakimiliki 2015/16

S/N	AINA YA KAZI	IDADI YA KAZI
1	Taarab	0
2	Zenji Flaver	23
3	Qasida	45
4	Injili	32
5	Filamu	4
6	Vitabu	8
7	Miradi	5
8	Vipindi	0
9	Michoro	3
	JUMLA	**120**

Kiambatanisho 9: Utekelezaji wa Shughuli za Tume ya Utumishi Serikalini

WIZARA/TAASISI	KUTHIBITISHWA KAZINI	NYONGEZA YA MUDA WA UTUMISHI	UAJIRI WA MKATABA	KUSTAAFU KWA MARADHI	KUSTAAFU KWA LAZIMA	KUSTAAFU KWA HIARI	LIKIZO BILA YA MALIPO	KUBADILISHWA KADA	KUACHA KAZI
Wizara ya Elimu na M/ Amali	91	3	6	2	128	17	-	-	2
Wizara ya Fedha na Mipango	44	1	4		-	1	-	2	
Wizara ya Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo	-	3	1	1	18	3	-	-	
Wizara ya Afya	18	4	6		84	2	-	2	1
Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, U/Umma na Utawala Bora	7	-	1		2	-	-	9	

WIZARA/TAASISI	KUTHIBITISHWA KAZINI	NYONGEZA YA MUDA WA UTUMISHI	UAJIRI WA MKATABA	KUSTAAFU KWA MARADHI	KUSTAAFU KWA LAZIMA	KUSTAAFU KWA HIARI	LIKIZO BILA YA MALIPO	KUBADILISHWA KADA	KUACHA KAZI
Wizara ya Kilimo, Maliasili, Mifugo na Uvuvi	20	-	1		12	6	4	-	
Ofisi ya Rais Ikulu na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi	1	1	-		3	-	-	1	
Wizara ya Ardhi, Maji, Nishati na Mazingira	-	-	-		-	5	-	3	
Ofisi ya Makamu wa Pili wa Rais	5	1	-		6	-	-	1	1
Wizara ya Ujenzi, Mawasiliano na Usafirishaji	-	1	-		49	-	-		

WIZARA/TAASISI	KUTHIBITISHWA KAZINI	NYONGEZA YA MUDA WA UTUMISHI	UAJIRI WA MKATABA	KUSTAAFU KWA MARADHI	KUSTAAFU KWA LAZIMA	KUSTAAFU KWA HIARI	LIKIZO BILA YA MALIPO	KUBADILISHWA KADA	KUACHA KAZI
Wizara ya Biashara Viwanda na Masoko	12	-	-		1	-	-	-	
Wizara ya Kazi, Uwezeshaji, Wazee, Vijana, Wanawake na Watoto	13	-	1		1	-	-	-	
Ofisi ya Rais , Tawala za Mikoa na Idara Maalum za SMZ	9	-	-		12	6	-	3	
Chuo cha Kikuu cha Taifa Zanzibar	-	-	3		-	-	-	-	
JUMLA KUU	**220**	**14**	**23**	**3**	**316**	**40**	**4**	**21**	**4**

Kiambatanisho 10: Watumishi walioajiriwa Julai – Machi 2015/16

WIZARA/TAASISI	JUMLA
1. Wizara ya Kazi, Uwezeshaji, Wazee, Vijana, Wanawake na Watoto	7
2. Wizara ya Afya	147
3. Ofisi ya Makamo wa Pili wa Rais	6
4. Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana	2
5. Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Kusini Unguja	5
6. Wizara ya Kilimo, Maliasili, Mifugo na Uvuvi	21
7. Wizara ya Habari, Utamaduni, Utalii na Michezo	12
8. Ofisi ya Mkuu wa Mkoa wa Mjini Magharibi	2
9. Wizara ya Elimu na Mafunzo ya Amali	12
10. Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora	9
11. Ofisi ya Rais Ikulu na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi	2
JUMLA	**225**

Kiambatanisho 11: Malalamiko ya Wafanyakazi – Julai – Machi 2015/16

S/N	**WIZARA/ TAASISI**	**IDADI YA WATUMISHI**	**AINA YA KOSA LILILOTENDEKA**	**UAMUZI ULIOFIKIWA NA TUME**
1	Wizara ya Ardhi, Maji, Nishati na Mazingira	1	Kutorudishwa kazini baada ya uchunguzi kukamilika	Dai limekubaliwa na muhusika amerudishwa kazini
2	Wizara ya Afya	1	Kuzuiliwa mshahara	Dai linaendea kushughulikiwa
3	Ofisi ya Rais , Tawala za Mikoa na Idara Maalum za SMZ	1	Kusitishwa kwa mshahara	Dai Limeshughulikiwa
4	**JUMLA**	**3**		

Kiambatanisho 12: Miundo iliyoidhinishwa Kamisheni – 2015/16

No.	MIUNDO WA UTUMISHI	MIUNDO WA TAASISI	MIUNDO WA MISHAHARA
1	Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wa Serikali	Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu wa Serikali	Shirika la Umeme
2	Chuo cha Kilimo	Mkurugenzi wa Mashtaka(DPP)	
3	Bodi ya Mikopo ya Elimu ya juu	Bodi ya Mikopo ya Elimu ya juu	
4	Chuo cha Sayansi ya Afya	Tume ya Kuratibu na Udhibiti wa Dawa za Kulevya Zanzibar	

Kiambatanisho 13: Taasisi za Umma Zinazojitegemea Zilizofanyiwa Uchunguzi na Ukaguzi wa Masuala ya Mishahara na Maposho

1) Bodi ya Mapato Zanzibar
2) Mamlaka ya Vitega Uchumi Zanzibar
3) Chuo cha Uongozi wa Fedha Zanzibar
4) Baraza la Mainispaa Zanzibar
5) Mfuko wa Hifadhi ya Jamii Zanzibar
6) Mamlaka ya Maji Zanzibar
7) Chuo cha Utalii Maruhubi Zanzibar
8) Chuo cha Taaluma za Sayansi za Afya Zanzibar
9) Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar
10) Mfuko wa Barabara Zanzibar
11) Chuo cha Utawala wa Umma Zanzibar
12) Taasisi ya Sayansi na Teknolojia ya Karume Zanzibar
13) Mamlaka ya Uhifadhi ya Mji Mkongwe Zanzibar
14) Chuo cha Uandishi wa Habari Zanzibar
15) Mamlaka ya Mafunzo ya Amali Zanzibar
16) Mamlaka ya Usafiri Baharini Zanzibar
17) Chuo cha Kilimo Kizimbani
18) Taasisi ya Viwango Zanzibar
19) Wakala wa Maabara ya Mkemia Mkuu Serikalini
20) Taasisi ya Utafiti Kizimbani - Zanzibar
21) Tume ya Ukimwi- Zanzibar
22) Bodi ya Mikopo ya Elimu ya juu Zanzibar
23) Tume ya Kuratibu na Kudhibiti Dawa za Kulevya Zanzibar
24) Bodi ya Chakula, Dawa na Vipodozi Zanzibar
25) Baraza la Tiba Asili na Tiba Mbadala Zanzibar
26) Bodi ya Usajili wa Wakandarasi Zanzibar
27) Bodi ya Kusajili Wasanifu, Wahandisi na Wakandarasi Ujenzi
28) Baraza la Mitihani Zanzibar
29) Tume ya Utangazaji Zanzibar
30) Hoteli ya Bwawani Zanzibar
31) Kamisheni ya Utalii Zanzibar
32) Tume ya Kurekebisha Sheria Zanzibar
33) Baraza la Sanaa Zanzibar
34) Baraza la Kiswahili Zanzibar

Kiambatanisho 14: Idadi ya Wafanyakazi wa Wizara 2015/2016

SN	IDARA	UNGUJA		JUMLA	PEMBA		JUMLA	JUMLA KUU KIIIDRA	WAFANYAKAZI KIELIMU		
		WME	WKE		WME	WKE			CHETI	STASHHADA AU ZAIDI	%
1	Idara ya Mipango, Sera na Utafiti	13	12	**25**	5	2	**7**	**32**	10	22	69
2	Idara ya Uendeshaji na Utumishi	68	54	**122**	24	21	**45**	**167**	141	26	16
3	Idara ya Teknolojia ya Habari na Mawasiliano	20	16	**36**	0	0	**0**	**36**	11	25	69
4	Idara ya Nyaraka na Kumbukumbu za Taifa	21	22	**43**	10	8	**18**	**61**	34	27	44
5	Idara ya Miundo ya Taasisi na Maslahi ya Watumishi	9	5	**14**	3	1	**4**	**18**	0	18	100
6	Idara ya Utawala Bora	3	9	**12**	2	3	**5**	**17**	3	14	82
7	Idara ya Mipango na Rasilimali Watu	11	9	**20**	3	1	**4**	**24**	0	24	100
8	Kamisheni ya Utumishi wa Umma	17	16	**33**	0	0	**0**	**33**	4	29	88

SN	IDARA	UNGUJA		JUMLA	PEMBA		JUMLA	JUMLA KUU KIIIDRA	WAFANYAKAZI KIELIMU		
		WME	WKE		WME	WKE			CHETI	STASHHADA AU ZAIDI	%
9	Afisi ya Mufti	18	11	**29**	11	4	**15**	**44**	28	16	36
10	Tume ya Kurekebisha Sheria	12	9	**21**	0	0	**0**	**21**	12	9	43
11	Ofisi ya Mwanasheria Mkuu	36	20	**56**	0	0	**0**	**56**	18	38	68
12	Kamisheni ya Wakfu na Mali ya Amana	38	16	**54**	22	9	**31**	**85**	50	35	41
13	Taasisi ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu wa Uchumi	35	34	**69**	0	0	**0**	**69**	40	29	42
14	Ofisi ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu	56	54	**110**	0	0	**0**	**110**	34	76	69
15	Chuo cha Utawala wa Umma	44	22	**66**	0	0	**0**	**66**	20	46	70
16	Tume ya Utumishi Serikalini	9	11	**20**	0	0	**0**	**20**	7	13	65
17	Tume ya Maadili	1	0	**1**	0	0	**0**	**1**	0	1	100

SN	IDARA	UNGUJA		JUMLA	PEMBA		JUMLA	JUMLA KUU KIIIDRA	WAFANYAKAZI KIELIMU		
		WME	WKE		WME	WKE			CHETI	STASHHADA AU ZAIDI	%
18	Mahkama	166	110	**276**	81	19	**100**	**376**	215	161	43
19	Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka	54	32	**86**	71	35	**106**	**192**	114	78	41
20	Ofisi ya Msajili wa Hakimiliki	8	4	**12**	0	0	**0**	**12**	0	12	100
		639	**466**	**1105**	**232**	**103**	**335**	**1,440**	**741**	**699**	

Kiambatanisho 14b: Mafunzo ya Muda Mfupi kwa Mwaka 2015/2016.

NAM	AINA YA MAFUNZO /FANI	PAHALA	IDARA	JINSIA		JUMLA
				M'ME	M'KE	
1	Mobile Network technology for developing countries	China	Teknolojia ya Habari na Mawasiliano	1	1	2
2	Smart Government for Africa English Speaking Countries	China	Rasilimali Watu	1	0	1
3	E – Governance Application Development	India	Teknolojia ya Habari na Mawasiliano	1	0	1
4	Certificate course in spoken English and MS. Office Skills	India	Uendeshaji na Utumishi	0	1	1
5	Basic Software Application Techniques for Africa English	China	Teknolojia ya Habari na Mawasiliano	1	0	1

NAM	AINA YA MAFUNZO /FANI	PAHALA	IDARA	JINSIA		JUMLA
				M'ME	M'KE	
	Speaking Countries					
6	International Training Program in HRM Plan and Development	India	Rasilimali Watu	1	0	1
7		China	Usalama na Afya Kazini	1	0	1
8	Certificate Course in Computer Hardware and Networking	India	Rasilimali Watu	1	0	1
10	Advance Drivers course	Dar- es - Salaam	Uendeshaji na Utumishi	1	0	1
	JUMLA			8	2	10

Kiambatanisho Nam. 14c: Waliopo Masomoni kwa Mwaka 2015/2016.

FANI	IDARA	DARAJA/KIWANGO	ME	KE	JUMLA
Utawala	Rasilimali Watu	Shahada ya kwanza	0	1	1
Uandishi wa Habari	Uendeshaji na Utumishi	Stashahada	1	0	1
Rasilimali Watu	Uendeshaji na Utumishi	Stashahada Shahada ya kwanza	1 1	0 0	1 1
	Rasilimali Watu	Shahada ya kwanza	1	0	1
	Miundo ya Taasisi na Maslahi ya Watumishi	Shahada ya kwanza	1	0	1
Uhasibu	Uendeshaji na Utumishi	Stashahada	0	1	1
Mipango	Mipango, Sera na Utafiti	Shahada ya Pili	0	1	1
Biashara	Miundo ya Taasisi na Maslahi ya Watumishi	Shahada ya Pili	0	1	1
Katibu Muhtasi	Uendeshaji na Utumishi	Stashahada	0	5	5
Utunzaji Kumbukumbu	Nyaraka	Stashahada	1	1	2
	Uendeshaji	Stashahada	0	2	2
Jumla			**6**	**12**	**18**